

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 9 (2140) 1991 VASARIS-FEBRUARY 26

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416)275-4672

Milžino pralaimėjimai

Nuo biblijų laikų daugelio tautų sąmonėje įsidiegė mintis, kad ir milžinai ne visuomet laimi, kad būna atvejų, kai laimi piemenuko kilpinės akmenėlis. Tai tiesa, kuri jau ne kartą pasitvirtino lietuvių tautos gyvenime. Didžiojoji kunigaikštė Lietuva, teritoriniais jos laimėjimais, sėkmingais jos kariniais žygiais rytuose, išaugusia didele valstybe nuo jūrų iki jūrų. Anuomet Lietuva buvo tapusi milžinu. Deja, tasai milžinas ilgai nusiilo ir pralaimėjo. O pralaimėjo ypač dėl to, kad tai buvo fizinis milžinas, ginkluotas ano meto technika, bet silpnas savo dvasine sąranga. Juk tasai milžinas nesukūrė dvasinės tautos kultūros, nepuoselėjo savos kalbos (naudodamiesi slavų kalba valstybinės įstaigose), literatūros, dar nežvelgė į Europos Vakarus, kur jau klestėjo krikščioniškoji kultūra, skleidžianti dvasines vertybes. Dėl to žymūs Lietuvos mintojai Stasys Šalkauskis, apmąstydamas savo tautos praeitį, ir apgailestavo kunigaikštę Lietuvą — veržimąsi į fizinį-geografinį milžiniškumą, nuvedusį į tautos nusiilimą ir kultūrinį atsilikimą, kuris buvo jaučiamas per ištisus šimtmečius. Nubyrėjo daug Lietuvos pakraščiai, net ir tų, kuriuose gyveno savi tautiečiai, neturintys pakankamai tautinės atsparos.

NUSILPUSI Lietuva, atsidūrusi Rusijos imperijos gniaužuose, susidūrė su rusiškų milžinu, labai galingu fiziškai, stipriai ginkluotu, aprėpusiu ne vieną tautą. Tame susidūrimo Lietuva pasijuto stiprėjanti. Šimtmetinėje okupacijoje, kultūrinėje priespaudoje lietuvių tautos sąmonė pradėjo žvisti, o su "Aušros" pasirodymu ėmė ryškėti bei įgauti kovingumo bruožų. Atsirado "Varpas", "Tėvynės sargas", ir kiti leidiniai, ugdanys tautinę lietuvių sąmonę. Įsijungė knygnešiai, ano meto spaudos darbuotojai, rašytojai, veikėjai. Tokiu savo kultūrinio žygio Lietuva drįso išeiti prieš milžiną — anuometinę Rusiją. Išdrįso ne dėl to, kad pasijuto fiziškai galinga, bet dėl to, kad buvo jau pakankamai stipri dvasiškai. Grūmėsi to meto Lietuva su žandais, grūmėsi su kariškiais, pasikėsinusiais uždarinėti lietuvių šventoves, ėjo į teismus, ėjo į kalėjimus. Daugelis manė ir sakė, kad tai beprasmiška kova, kad yra kvailystė išeiti prieš tokį milžiną. Ir vis dėlto Lietuva laimėjo, o rusiškasis milžinas pralaimėjo. Laimėjo Lietuva draudžiamos spaudos kovą po 40 metų, laimėjo pagaliai ir savo nepriklausomybę po 122 metų. Taigi ir šiuo atveju milžinas pralaimėjo kovą silpnajam kovotojui, kurio jėga glūdi ne metalo ginkluose, o dvasinėse tautos gėlmėse.

NAUJAUSIŲ laikų įvykiai liudija tą pačią tiesą. Kova su sovietine okupacija yra ne kas kita, kaip kova su fiziniu milžinu, ginkluotu moderniausia technika. Tasai milžinas šukavo Lietuvos miškus, kovodamas su lietuvių partizanais, ginkluotais labai menka technika. Daug tų laisvės kovotojų — partizanų žuvo. Jie sovietinio milžino neveikė, iš savo krašto neišėjo, tačiau išsaugojo tautos ryžtą — moralinę tautos jėgą, kurios dėka tauta išlieka gyva ateitį. O toji jėga ir prasisveržė vėliau, būtent 1990 m. kovo 11 akto. Tai buvo proveržis dvasinės tautos jėgos, kurios negalėjo įveikti nei sovietiniai tankai, nei automatai, nei būriai žudikų. Dvasinė tautos pergalė bene ryškiausiai paliudijo 1991 m. sausio 13 d. žudynės Vilniuje. Sovietiniai užpuolikai sunaikino 14 laisvės gynėjų, sužeidė šimtus besipriešinančių tautiečių, bet dvasinės tautos jėgos neveikė. Paviršutiniškai žiūrint atrodo, kad sovietinis milžinas laimėjo. O iš tikrųjų tai buvo ryškiausias milžino pralaimėjimas. Tasai milžino išpuolis buvo pasmerktas viso pasaulio. Ir visi kiti jo tautžudiški žingsniai "laimėjo" tikiai tautos neapykantą ir visuotinį pasmerkimą. Tai budeliškas "laimėjimas", kuriame išskyla suteptas, fizinis kumštis. Taikliai yra pasakęs teologas J. Moltmannas: "Kas kankina valstybės vardą, ją pačią naikina, o ne saugo".

Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Plieno liejyklos problemos

Prie bankroto bedugnės buvo priartėjusi "Algoma Steel" plieno liejykla šiauriniame Ontarijo provincijos miestelyje Sault Ste. Marie. Ji ten yra pagrindinė pramonės įmonė, geras laikas duodavusi darbo 13.000 gyventojų, kai jų iš viso Sault Ste. Marie turi 82.000. Papildomų darbų parūpindavo rūdos kasyklos Wawojėje ir geležinkelis Algoma Central Railway, dažnai susilaukdamas finansinės valdinės paramos.

Plieno liejyklą "Algoma Steel" 1988 m. už \$562 milijonus nupirko "Dofasco Inc." bendrovė. Nuostolį nešančiam "Algoma Steel" liejyklon ji investavo \$700 milijonų, kuriuos dabar sutiko nurašyti kaip išlaidas. Tačiau tai neišgelbėjo "Algoma Steel" liejyklos nuo gresiančio bankroto. Mat ji jau turi \$800 milijonų skolas, o skoliniojo sustabdė tolimesnes paskolas, nepalikdami netgi

Premjero Bob Rae tiesioginę paramą "Algoma Steel" liejyklai ir jos darbo unitai suvaržė rinkimus pralaimėjusių liberalų (Nukelta į 6-tą psl.)

(Nukelta į 6-tą psl.)

Toronto ir apylinkių lietuvių septyniolikosmetės trečiosios Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas vasario 17 d. Anapilio salėje. Nuotraukos viršuje — "Atžalyno" jaunimas, atnešęs rožių puokštę prie Kruviniojo sekmdienio žuvusių sąrašo, šauliai budi prie Islandijos vėliavos, programos vadovė — Ramūnė Sakalaite-Jonaitienė. Apačioje — kalba Lietuvos gen. konsulas Haris Lapas, "Aro" vyrų choras, atžalyniečiai žuvusiųjų pagerbimui laiko degančias žvakutes

Nuotr. R. Kalendros

Teisingumas Kuveite ir Vilniuje

Vakariečiai turėtų nedelsiant pripažinti Baltijos valstybių nepriklausomybę ir pasikeisti ambasadoriais. Taip rašo žymusis Prancūzijos dienraštis "Le Figaro"

Prancūzijos spauda, įdėmiai sekanti įvykiai Persų įlankoje, neužmiršta ir Sov. Sąjungos karinių išpuolių Baltijos valstybėse. Ji ne tik informuoja savo skaitytojus, bet ir komentuoja, kritikuodama vakariečių politiką Baltijos valstybėse. Ypač minėtinas dienraštis "Le Figaro", kuris 1991.II.1 laidoje išspausdino įsidėmėtiną Patrick'o Wajsmann'o straipsnį "Trys teisieji".

Tame straipsnyje autorius visų pirma primena Lenkijos atvejį 1981 m., kai ji buvo reikalinga vakariečių pagalbos. Tuomet iš oficialių sluoksnių esą pasigirdo žodžiai: "Mes nieko nedarysim". Ta pati laikysena dabar esanti taikoma Baltijos valstybėms.

Gorbačiovas turistą?

Autorius ragina keisti poziciją ir Gorbačiova, esą jis neatsakingas už dabartinę krizę, iš principo priešingas jėgos vartojimui, priverstas klausyti kariuomenės, saugumiečių ir partijos konservatorių. Tokia galvosena esanti juokinga. Jeigu jis yra tik žaisliukas kitų rankose, nėra prasmės su juo tartis. Jeigu jis tėra turistas, kuris sužino apie įvykius tikrai pripuolamai, nėra pagrindo juo pasitikėti. Jeigu jis, turėdamas tokią valdžios galią, nežino kas dedasi jo imperijoje, nėra pagrindinė figūra. O jeigu Gorbačiovas, Nobelio taikos premijos laureatas, tik vaidina rezistentą piktiems savo draugams, juo labiau nevertas pasitikėjimo.

"Jeigu iš tikrųjų taip yra, — rašo straipsnio autorius, — nesuprantu, kodėl mes taip atkakliai vertiname jo dorybes, stengiamės jam padėti bet kokia kaina, pateisiname jo išpuolius prieš lietuvius, estus ir latvius".

Sakoma, kad už Gorbačiovo politinę paramą Persų įlankoje buvo paliktos jam laisvos rankos Baltijos valstybėse. Tai pavojinga politika, netgi ciniška, nes tuo būdu sovietų valdžia padaršinama į tikią "prekybą" ir kitur Europoje

arba Sov. Sąjungoje. Baltiečių atvejais esą tokios taktikos išbandymas.

Pagalba baltiečiams

Kodėl reikia padėti baltiečiams ar kaip? Pasak straipsnio autoriaus, jiems reikia padėti dėl to, kad jų byla yra teisinga. Juk jie buvo parduoti Kremlui 1939 m. Hitlerio-Stalino sandėriu. Argi ne normalu, kad jie nori išsiveržti iš Kremliaus gniaužų? Argi jie nenuspelno nepriklausomybės taip pat, kaip ir Vengrija, Lenkija, Čekoslovakija? Argi galima paneigti laisvę baltiečiams dėl to, kad jie ketatų meti anksčiau buvo pradėti sovietinti?

Tiems, kurie sako, kad baltiečių pasitraukimas suardys Sov. Sąjungą, autorius primena elementarią tiesą: gerbtina tik tokia sąjunga, kurioje jungiasi dalykai pilnai laisva valia.

Reikia pagelbėti baltiečiams, nes jie kovoja už tas pačias vertybes, kaip ir prancūzai. Pastarieji, būdami pavertiesiems laisvės pavyzdžiu, negali pasitenkinti vien katutėmis kovojantiems už savo laisvę. Demokratija reiškia ir paslaugumą.

Reikia padėti baltiečiams dar ir dėl to, kad kuriama, "nauja pasaulio tvarka". Ji negalės būti įgyvendinta, jei nebus sukludytas sovietinės imperijos nuslydimas į totalizmo prarają.

Ką daryti?

Pasak autoriaus, negalima žadėti pagalbos, kaip tai padarė JAV prezidentas Eisenhauer'is vengrams, ir neištesėti. Bet būtų žema nesirikiuoti baltiečių pusėje, nepareikšti, kad jų teisūs nepriklausomybės siekiai turi būti nedelsiant įgyvendinti, negalima leisti tarptautinei bendruomenei nematyti jų vilčių sužlugdymo.

"Laisvųjų pasaulio vadai, jei ryžtingi, gali tuoj pat, be jokios rizikos, pradėti laikyti Baltijos valstybes autentiškai suvereniomis valstybėmis ir net pasikeisti ambasadoriais.

Jie taip pat gali pagrąsinti Gorbačioviui sulaukyti paskolas, investicijas ir kitas prekybines privilegijas, kuriomis dabar naudojasi Sov. Sąjunga. Trumpai tariant, jie gali jam pasakyti, kad teisingumas ir teisė tiek Kuveite, tiek Vilniuje yra tie patys".

Prezidento pareiškimai

"Le Figaro" dienraštis besidomintis Lietuvos problemomis, 1991.I.24 paskelbė ilgą pokalbį su Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininku V. Landsbergiu. Į klausimą, ko laukia Lietuva iš vakariečių, V.L. atsakė taip: Vakariečiai turi pasirinkti arba sovietinę imperiją, arba demokratiją.

Kai korespondentė L. Mandeville paklausė, ar įmanoma nepriklausoma Lietuva be kariuomenės, V.L. taip samprotavo:

"Valstybei gyvuoti reikia minimalių ginkluotų pajėgų jos sienų apsaugai bei tvarkos palaikymui. Bet apginti nepriklausomybę, kaip pvz. dabartinių atvejų, neįmanoma be kariuomenės. 1918 ir 1920 metais, kai kovojom dėl savo nepriklausomybės prieš keturis kaimynus, Lietuva turėjo steigti savo ginkluotas pajėgas. Pradžioje buvo savanorių, vėliau — reguliari kariuomenė. Ir tik tuomet galėjome apsiginti nuo Raudonosios armijos rytuose, Baltijos armijos — šiaurėje ir nuo lenkų bei vokiečių, kurie nenorėjo pasitraukti iš mūsų krašto. Dabar mes turime savas ginkluotas pajėgas parlamente. Tai vyrai, davę priesaiką, tai kariai. Būsiu patenkintas, jei nereikės didinti jų skaičiaus".

Pokalbyje iškilo ir Lietuvos lenkų klausimas. V.L. paaiškino, kad tai tautinė mažuma, kurią kursto komunistai. Lenkų problema kilo komunistų valdymo metu, kai buvo praktikuojama diskriminacija. Dabartinė valdžia visa tai pakeltė: įsteigė lenkų mokyklas, teatrus... ir įgalino lenkus gy-

(Nukelta į 2-ą psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Lietuvos parlamento siūlymai

Lietuvos aukščiausioji taryba, kaip praneša LIC, vasario 19 d. pateikė eilę pasiūlymų Sov. Sąjungos aukščiausiosios tarybos V-jai sesijai.

Pirmiausia Lietuvos parlamentas primena, kad 1989 m. gruodžio 24 d. Sov. Sąjungos aukščiausioji taryba pasmerkė Molotovo-Ribbentropo slapto protokolus ir pripažino juos bereikšmiai. Todėl Lietuvos respublikos teisų atstatymas nėra Sov. Sąjungos vidaus reikalas ir negali būti varžomas pastarosios įstatymų. Lietuvos parlamentas įgyvendina 1990 m. kovo 11 d. nepriklausomybės aktą pagal lietuvių tautos mandatą. Lietuvos gyventojai savo valią pareiškė ir vasario 9 d. apklausoje, 90,47% balsuotojų pasisakydami už nepriklausomybę. Tai patvirtina Lietuvos žmonių nesikeičiantį pasiryžimą atstatyti 1940 m. pažeistus Lietuvos ir Sov. Sąjungos teisinius santykius derybomis, remiantis tarptautiniais teisės principais ir normomis. Lietuva nori turėti itin gerus kaimyninius santykius.

Lietuvos parlamentas siūlo Sov. Sąjungos parlamentui paveikti pastarosios vyriausybę, nedelsiant grąžinti Lietuvos respublikos televizijos, radijo ir kitus pastatus, užimtus sovietų kariuomenės; išvesti iš Lietuvos teritorijos represinius Sov. Sąjungos vidaus ir valstybinio saugumo dalinius; įgalinti Sov. Sąjungos valstybinę delegaciją pradėti derybas su Lietuvos respublikos delegacija dėl nepriklausomybės pripažinimo ir atitinkamos sutarties atnaujinimo.

Vilniaus žudynių kaltininkai

Sovietų nepriklausomos karinės organizacijos "Skydas" komisija tyrė sausio 11-13 d.d. įvykius Vilniuje ir rado:

Vilniuje 11-13 d.d. buvo pasikėsinta pašalinti Lietuvos vyriausybę, padedant sovietinei karinei jėgai. Sov. Sąjungos prezidentas negali paneigti, kad jis nežinojęs apie su kariuomenės pagalba planuoto Lietuvos vyriausybės pašalinimo. Sovietinių kariuomenės dalinių išpuolis Vilniuje buvo planuotas, koordinuotas ir patvirtintas Maskvoje. Perversmo organizatoriais buvo Sov. Sąjungos komunistų partijos centro komitetas. Perversmui vykdyti komunistų partijos centro komitetas įsteigė Tautinio gelbėjimo komitetą, kurio nariai buvo laikomi paslaptįje. Lietuvos komunistų partijos, ištikimos Maskvai, vienas iš sekretorių Jarmalavičius palaikė ryšius tarp Tau-

tinio gelbėjimo komiteto ir sovietų kariuomenės dalinio vado Vilniuje.

"Skydo" komisijos nuomone, Tautinio gelbėjimo komitetą sudarė: Burokevičius, Jarmalavičius, gen. Naudžiūnas — Lietuvos komunistų partijos pareigūnai, Vilniaus miesto komunistų partijos pirmasis sekretorius Lazutka, antrasis sekretorius Chadunkinas, Vilniaus sovietinio dalinio vadas gen. Uskopėikas.

Už žuvusius, planuotą perversmą ir turto sugadinimą, pasak komisijos, yra kaltas Sov. Sąjungos prezidentas, gynbos ministeris Jazovas, vidaus reikalų ministeris Pugo, KGB viršininkas Kriučkovas, gynybos ministerio pavaduotojas gen. Ašalovas, Vilniaus kariuomenės dalinio vadas gen. Uskopėikas, parašiusiųjų vadus pulk. Astachovas, paskutiniai du vadovavę žudynėm. Kalti yra taipogi kareiviai ir parašiusiūkiai, kurie šaudė į civilius žmones.

Baltiečiai ir Kvebekas

Tokiu pavadinimu "The Toronto Star" vasario 22 d. išspausdino vedamąjį. Sovietų Sąjunga esanti toli nuo tikrovės, kai ji kaltina Kanadą hipokritizmu. Mat sovietai kaltina Kanados vyriausybę, užstojusią baltiečius, nes ji pati kovojanti prieš kvebekiečių atsiskirymą. Vedamas pažymi, kad sovietinė valdžia pripažino, jog Estija, Latvija ir Lietuva prievarta buvo įjungtos į Sov. Sąjungą. O Kvebekas 1867 m. savo valia įsijungė į Kanados konfederaciją. Jei kvebekiečiai nuspręstų atsiskirti, tai Otavos vyriausybė nesiųstų kariuomenės juos sulaukyti. Kitoks elgesys būtų pasmerktas visų kanadiečių. Tuo tarpu Kremlius įsakė kariuomenei sutriuškinti baltiečių nepriklausomybės judėjimą. Ar iš tikrųjų yra tai, ką skelbia "glasnost"? — klausia vedamojo autorius.

Kitos žinios

Vasario 20 d. į Vilnį sugrįžo Kazimiera Prunskienė. Pokalbyje su Vilniaus radiju pareiškė: "Vokietijoje darbuavusi kaip tautos lietuvių atstovė. Suradau daug partnerių mūsų prekybai... Pradėsiu naują politinį gyvenimą. Konsoliduosiu jėgas, kurios sutinka su mano politine linija. Pastebėjau, kad Vakariečiai dar nėra pasiruošę pripažinti Lietuvos nepriklausomybę".

Lietuvos komunistų partijos vadovas Jarmalavičius lankėsi Maskvoje ir tikino, kad kovo 17 d. Maskvos rengiamame referendume balsuosią 10-15% visų Lietuvos gyventojų. J.A.

Šiame numeryje:

Milžino pralaimėjimai

Jėga glūdi ne ginkluose, bet dvasinėse tautos gėlmėse

Teisingumas Kuveite ir Vilniuje

Paryžiaus dienraštis "Le Figaro" už baltiečių laisvę

Lietuvos-Lenkijos draugystė

Vokiečių spauda apie lietuvių ir lenkų sąartėjimą

Turtingiausias kraštas, tapęs elgeta

Kanadietės žurnalistas pastabos apie paslėptą "perestroikos" veidą

Lietuvos ryžtas prieš sovietinius tankus

Jaunimas tampa vienybės, aukos ir drąsos pavyzdžiu

Sovietų ir ispanų spaudoje

Lietuvos kvieslingai ir Kazimieros Prunskienės pareiškimas

Įvykiai ir gandai

Pokalbis su Kauno medicinos akademijos docentu Rimantu Pečiūra

Pastabos apie Australijos lietuvių dienas

Pasirodymuose dalyvavo meninės jėgos iš Lietuvos

Nereikalingas psichinės sveikatos pažymėjimas

Kun. dr. A. Paškauskas knyga

"Gyvenimas šviesoje"

Lietuvos katalikų charizmatikų mėnraštis

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai" REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.), oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuvos-Lenkijos draugystė

KAZYS BARONAS

Kiekvienas Lietuvos-Lenkijos sąrtėjimas randa stiprų atgarsį vokieškoje spaudoje, ypač Silezijos bei Rytprūsijų vokiečių leidiniuose.

"Ostpreussenblatt" savaitraštis sausio 24 d. gana ilgame straipsnyje "Užkastos senos nesantaikos su Lietuva" rašo, kad į Varšuvą buvo atvykęs Lietuvos užsienio reikalų ministeris, galvodamas čia, reikalui esant, įsteigti Lietuvos egzilinę vyriausybę. Pasak laikraščio, istorinė praeitis kalba taip pat apie tautų naudai, kadangi Lietuva ir Lenkija šimtmečiais buvo surištos asmenine sąjunga iki pat abiejų valstybių padalinimo tarp Austrijos, Prūsijos ir Rusijos.

Tik šiame šimtetyje įvyko stiprus atšalimas. Priežastis — Lietuvos sostinė Vilnius, nes lenkai pagrobė "Heilige Stadt der Litauer" — šventą lietuvių miestą. Tik perkėlus Lenkijos sieną iki Curzono linijos, Vilnius vėl grįžo prie Lietuvos. Šiandieną šis kraštas vegetuoja kaip sovietinė respublika.

Vokiečių visuomenė nepastebėjo, kad tarp lenkų ir lietuvių numatomai susitarimai dėl Lietuvoje esančios lenkų mažumos.

Savaitraštis rašo, kad Varšuva negali taip pat aplenkti bei užmiršti Rytų Europos vokiečių. Ta pati teisė turi būti visiems! Straipsnis baigiamas tokiu sakiniu: "Mes, vokiečiai, stovime prieš naują Lietuvos-Lenkijos draugystę (Partnerschaft).

Karių spauda

Nežiūrint Irako-JAV karo ir futbolo rungtynių amerikiečių karių dienraštis "Stars and Stripes" taip pat labai daug rašo Lietuvos reikalais, labai dažnai imdamas straipsnius iš "New York Times" dienraščio arba AP agentūros, tačiau pažymėdamas, kad straipsnio turinys dar nereiškia redakcijos ar JAV vyriausybės nuomonės.

Sausio mėn. 30 d. karių dienraštis plačiai aprašo senkiai sužeisto Jono Tautkaus įvykį. "Stars and Stripes", pasinaudamas UPI agentūros žiniomis, sako, kad TASS'o tvirtinimu, Jonas Tautkus buvo "intoxicated" (girtas) ir peršautas karinio patrulio prie Vilniaus-Kauno greitkelio.

Laisvė brangesnė už gyvybę

Vokiečių televizija parodė lietuvių ligoninėje, sujungdama tai su plačiu reportažu apie įvykius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Karingiausi esą lietuviai (moterys prie parlamento gieda "Marija, Mari-

ja"). Pasikalbėjime su parlamentą saugojančiais jaunuoliais vokiečiai iš visų gavo vienus atsakymus: laisvė brangesnė už gyvybę! Nebloga vokiečių kalba ta patį pakartojo jaunuolis prie parlamento pastatytą užvarą.

Pasikalbėjimas su latviais vyko Rygos miesto gatvėse. Už laisvę ir jie visi kalbėjo, tačiau vyrai jau buvo vyresnio amžiaus. Pasikalbėjimai Taline, Estijoje vyko daugiausia su moterimis ir tai kavinėse ar maisto parduotuvėse. Vokiečių komentatoriaus pažymėjimas, kad Baltijos valstybėse pragyvenimo lygis yra aukštesnis už Sov. Sąjungos, jose yra daugiau maisto.

Atidėtas susitikimas

Visa Austrijos, Šveicarijos, Vokietijos spauda plačiai rašo apie įvykius Lietuvoje, G. Bush'o pareiškimus Pabaltijo klausimu bei numatomas kongrese sankcijas Sov. Sąjungai. Daugumas laikraščių pažymėjo, kad G. Bush'o ir M. Gorbačiovo neįvykusio pasitarimo kaltininku be Persijos įlankos karo dar buvo ir Pabaltijo įvykiai.

Įtakingas liberalinių pažiūrų Miuncheno dienraštis "Sued-deutsche Zeitung" sausio 31 d. rašė, kad padėtis Pabaltijy yra kaip maža ugnelė JAV-Sov. Sąjungos santykiuose. Susitikimų mėgino gelbėti pats M. Gorbačiovas, prižadėdamas atitraukti specialius karinius dalinius iš Baltijos valstybių. Dalį jis atitraukė, tačiau "juodi beretinėinkai" ir toliau liko.

Teisingumas Kuveite...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

venti kaip jie nori. Jie buvo nepatenkinami valstybinės kalbos įstatymu ir potvarkiu, reikalaujančiu išmokti lietuvių kalbą per trejus metus. Dabartinė vyriausybė tą laiką prailginusi ir sušvelninusi potvarkį.

Buvusios premjerės K. Prunskienės vyriausybės atsistatdinimą V.L. taip aiškino: "Aš esu linkęs manyti, kad ji nesuėmė tokios kainų reformos pasekmių. Ji grįžo iš užsienio po ilgą kelionę. Padarė klaidą, palaikydama projektą, žiauriai pakeliantį kainas ir skaudžiai paliečiantį darbininkus. Mes ją perspėjome, kad ryšium su sausio 15 d. ultimatumu Persų įlankoje, bandymas drumsti rimtą Lietuvyje yra labai galimas. Mes sakėme, kad reikia būti atsargiems". G.

• Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi — "TŽ" leidėjai

Turtingiausias kraštas, tapęs elgeta

Kanadietės žurnalistės pastabos apie paslėptą "perestroikos" veidą

ANDRIUS VALEVIČIUS

1990 m. vasarą "Les presses de l'Université du Québec" (Kvebeko universiteto leidykla) išleido įdomią 80 puslapių knygą "La face de la perestroika". Viršelyje vaizduojami Gorbačiovas, Jelcinas ir Ligačiovas — visi trys su plačiom šypsenom. Knygos autorė yra Monique Giguere, pasaulį apkeliauvusi žurnalistė, dirbanti pagrindinio Kvebeko miesto laikraščio "Le Soleil".

Kritiškas balsas

Maždaug nuo 1990 m. lapkričio vidurio, t.y. nuo Ryžkovo paskelbimo, kad perestroika nepavyko, ir ypač nuo Ševardnadzės atsistatdinimo, pasaulis pradėjo abejoti "perestroika" ir pastebėjo paslėptą Gorbačiovo veidą. "Gorbimanija" Vakarų pasaulyje buvo pasiekusi savo viršūnę, kai Gorbačiovas buvo vainikuojamas Nobelio premija. Šios knygos įdomumas ir yra tas, kad šalia visų jį ir jo "perestroiką" garbinančių balsų pasigirdo balsas, stipriai jį kritikuojantis.

Knygos turinys truputį pasenęs, nes įspūdžiai, kuriuos aprašo Madame Giguere, buvo surinkti 1989 m. vasarą, kai ji visą mėnesį keliavo po Sov. Sąjungą (aplankė Rusiją, Estiją, Lietuvą, Ukrainą ir Armėniją). Tai buvo laikas dar prieš Sov. Sąjungos konstitucijos 6-ojo straipsnio panaikinimą, kuris deklaravo komunistų partijos vadovavimą šalyje, prieš respublikų suvereniteto paskelbimą, prieš Gorbačiovo armijos pasiuntimą į Baku, prieš ekonominę Lietuvos blokadą ir prieš paskutinių savaitių žiaurumus Lietuvoje. Vis dėlto knyga tebėra vertinga, nes autorė pateikia blaiųvų požiūrį į tai, kas vyksta Sov. Sąjungoje (jei įmanoma suprasti, kas ten iš tikrųjų vyksta) ir verčia skaitytoją prisiminti Gromykos pasakymą: Gorbačiovo šypseną graži, bet jo dantys — geležiniai.

Praeitis ir dabartis

Autorė pradeda savo knygą trumpa Rusijos imperijos ir Sov. Sąjungos istorija, kaip tokią daugiatautei imperijai pavyko iki šiol išsilaikyti. Visą pasaulį dekolonizacijos banga užplūdo 1960 dešimtmetyje, o Rusija išsilaikė dar 30 metų.

Po to autorė kalba apie "glasnost", apie naują atvirumą Sov. Sąjungos spaudoje, apie šandieninę žmonių drąsą kritikuoti viską savo imperijoje. Baigia savo skyrių betgi rašydamas, kad "glasnost" negalima vertinti kaip demokratijos sinonimo. Jei "glasnost" ir davė žodžio laisvę, tai dar nepakelė komunistų partijos pirmenybės ir vadovaujančio vaidmens krašte. "Glasnost" — toli gražu ne demokratija, mano autorė.

Sekantis skyrius pavadintas "Kartūs perestroikos vaisiai". Čia aprašoma korupcija, butų stoka, ekonominiai sunkumai — visa tai televizija mums paskutiniu metu rodė. Ši skyriaus autorė pradeda žodžiais: "Vašingtone, Londone, Paryžiuje ir Otavoje perestroika rašoma magiškom raidėm. Ji yra susitaikymo viltis tarp Rytų ir Vakarų, magiška formulė, sudaranti galimybę naujam bendravimui pasaulyje be nepasiteikėjimo ir įtampos. Sov. Sąjungoje tas pats žodis rašomas tuščiomis raidėmis".

Skyrius apie Gorbačiovą nėra kiek ne švelnesnis. Madame Giguere rašo: "Pats populiariausias mūsų planetos valdovas nuo John F. Kennedy laikų, kuriam visas pasaulis šaukia 'Gorby, Gorby!' nėra pranašas savo krašte, nėra nei unikalus, nei ypatingas. Jis yra išaugęs komunistų partijos prieglobstyje ir yra tikras jos režimo produktas (aparačikas), kuriam pasisekė karjeros laimėjais užkopti į pirmąją vietą.

Ryžto stoka

Autorė cituoja vieną federacinės valdžios reformatoriškos dvasios parlamentarą Michailą Poltoraniną, kuris teigia: "Gorbačiovas nėra dabartinės padėties žmogus: jis yra oportunistas, kuris stengiasi 'perestroikos' vardu išgelbėti skęstančią komunistų partiją" (p. 20).

Poltoraninas toliau dėsto: "1985 m. pavasarį susirinkusi Pamaskvy, buvusiame Stalino

vasarnamyje, mūsų grupė nustatė bendras persitvarkymo politikos kryptis. Mūsų projektas buvo daug drąsesnis negu Gorbačiovo. Buvo daug pasiūlymų pertvarkyti žemės ūkį, išspręsti butų problemą, su-laikyti infliaciją" (p. 20).

Gorbačiovo "susilaikymo valsa" per penkerius "perestroikos" metus verčia minėtą parlamentarą vadinti jį "praleistų galimybių žmogumi". Jis nesą tikras vadovas, o tiktai gabus laviruotojas, kuris mėtosi tarp dešinės ir kairės, priklausomai nuo to, iš kur vėjas pučia. "Jis užgesina gaisrus, jis yra ugniagesys" (p. 20).

Neišnaudotos galimybės

Madame Giguere knygoje Gorbačiovas vaizduojamas kaip žmogus, kuris nepasinaudojo galimybe padėti savo krašto žmonėms. Jis per ilgai nesiėmė ką nors keisti. Šiandien, teigia autorė, jau yra per vėlu, ekonominė padėtis jau per prasta ir "perestroikos" valanda jau praėjusi. Gal lietuviui skaitytoji čia nėra nieko nuostabaus, bet vakariečių žurnalistų tarpe tai retas požiūris, nes jie iki šiol mėgo matyti Gorbačiovą pozityvioje šviesoje.

Per penkerius metus nė kiek nepagerėjo ekonominė būklė. Bet tai dar ne viskas — Gorbačiovas neišnaudojo progos pakeisti Sov. Sąjungos istoriją. Šiandien (kai autorė aprašė savo įspūdžius) vis kalbama apie aparachų "perestroikos" sabotą. Čia autorė vėl cituoja Michailą Poltoraniną, kuris teigia — didžiausia Černenkos įpėdinio klaida, kad jis nepertvarkė viso komunistų partijos aparato tuoj pat, kai perėmė krašto valdžią. "1986 metais, — aiškina parlamentaras, — Gorbačiovas buvo pakankamai stiprus ir galėjo tiesiai apeliuoti į liaudį, apeidamas partijos aparato narius. Jis neturėjo pasitenkinti trijų ar keturių politbiuro ar CK narių atleidimu — turėjo skubiai virose partijos hierarchijos plotmėse atleisti konservatorių ir pasodinti jų vietose reformatorių. Dabar per vėlu. 'Aparachikams' buvo duota laiko susivienyti ir paruošti kontrataką" (p. 25).

Lietuvoje ir kitur

Toliau knygoje rašoma apie autorės apsilankymus Lietuvoje, Ukrainoje ir Armėnijoje. Aiškinama Baltijos kraštų demografinė sudėtis, Molotovo-Ribbentropo sandėris, baltiečių tautiškumas ir jų noras atsiskirti nuo Sov. Sąjungos. Jos kelionė įvyko prieš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą, todėl dėstomos mintys mažiau aktualios. Autorė kalba apie etninius Armėnijos konfliktus, apie užsilikusį stalinizmą Ukrainoje (prieš Ščerbičio pašalinimą), apie Ruch'ą ir kylantį nacionalizmą.

Šalia kasdieninio gyvenimo Sov. Sąjungoje aprašymo ir visų mums jau žinomų trūkumų, knyga baigiama dviem įdomiais skyriais apie moters padėtį Sov. Sąjungoje ir religinį atsinaujinimą.

Moters būklė

Moters būklė, teigia autorė, ne tik nėra pagerėjusi nuo revoliucijos, bet dar pablogėjusi. Moterys gavo lygias teises su vyrais į darbą, ir dabar yra per daug užsiėmusios vyriškais amatais. Vakaruose moters dar reikalauja teisės dalyvauti pavojuose ir tradi-

ciškai vyriškuose darbuose, bet Sov. Sąjungoje yra atvirkščiai. Joms jau nusibodo gimdyti ligotus vaikus, nebeturi dirbti cheminėse įmonėse bei kasyklose, įkyrėjo darbas naktinėse pamainose, svorių kilnojimas sandėliuose ar statybose. Pridėjus prie to šeimininius rūpesčius, būtinąbę kelias valandas per dieną praleisti eilėse dėl paprasčiausių prekių, našta pasidaro nepakeliama.

Skyrybų skaičius Sov. Sąjungoje yra didžiausias Maskvoje ir Baltijos kraštuose, kur vienerios vedybos iš dviejų išyra (musulmonų tarpe skyrybų praktiškai nebūna). Rašoma, kaip Sov. Sąjungoje tiesiog nieko nėra kūdikiams: nei formulės, nei maisto, nei drabužių. Ir kažin kodėl sovietinės moterys dažniausiai neturi motinos pieno. Nuo neštumo apsisaugoti kol kas tėra tik viena priemonė, pati barbariškausia — abortas. Visa tai aiškina, kodėl krašto gyventojus piktina Raisos Gorbačiovienės vakarietiški drabužiai, pasiūti žymiausių pasaulio modeliuotojų.

Religinis gyvenimas

Religijos klausimu daugiausia kalbama apie Katalikų Bendriją Lietuvoje. Cituojamas monsinjoras Kazimieras Vasiliaskas, Vilniaus arkikatedros klebonas, kuris pasakoja apie vis augantį religinių atgimimą. Mons. Vasiliaskas spėja, kad tikinčiųjų skaičius "ateizmo tėvnyje" sudaro apie 30%. Pasak jo, atgavusi laisvę tikinčiųjų Bendrija (pravoslavų, katalikų, liuteronų) kol kas yra atsargi, vengia užpykinti imperijos vyriausybę. "Katalikų Bendrija Lietuvoje, — teigia mons. Vasiliaskas, skiriasi nuo Bendrijos Lenkijoje, nes ji nesikiša į politiką".

Nepaisant religinio atgimimo Sov. Sąjungoje, Madame Giguere rašo, kad Dievas dar nėra visiškai nugalėtojas. Dievo konkurentas Leninas dar turi nemažai pasekėjų, kurie jį vis dar garbina ar stovi tris keturias valandas eilėje, kad praleistų 30 sekundžių prie jo lavono mauzoliejuje. "Leninas vis dar smarkiai kovoja su Dievu" (p. 60).

Paradoksų kraštas

Autorė baigia knygą bendra mįsle apie Sov. Sąjungą — "paradoksų kraštą". Kaip gali būti, kad turtingiausias žemės turtais ir didžiausias pasaulyje kraštas nesugeba išmaitinti ir apręgti savo gyventojų gerais drabužiais? Kodėl kraštas, kuris sugeba gaminti erdvėlaivius ir raketas, turi aukštą technologiją, negali pagaminti paprasčiausių ūkio įrankių? Aišku, problemų priežastis glūdi vidinėje struktūroje, pačioje sistemoje — teisingai mano autorė.

Knyga baigiama žodžiais: "Paradoksas yra sovietinio gyvenimo dalis. Tai kraštas, kuris galėtų būti didingas, bet yra menkas, nes jo diktatoriai taip nusprendė" (p. 74).

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų) Priima pacientus pagal susitarimą. Telefonas 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

A+A

JULIJAI BANCEVIČIENEI

Punsko parapijoje mirus,

sūnų VYTAUTĄ nuoširdžiai užjaučiame —

V. I. Pečiuliai

A. A. Stunguriai

K. B. Pečiuliai

V. T. Samoniai

V. O. Valinčiai

A+A

LINUI ŠEŠKUI,

buvusiam ilgamečiam "Paramos" kredito kooperatyvo komiteto nariui mirus, žmonai ALDONAI, dukrai JŪRATEI, sūnui ALGIUI bei visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" valdyba ir bendradarbiai

A+A

JONUI GALINAIČIUI

Čikagoje staigiai iškeliavus amžinybėn,

žmoną ONĄ, dukrą DANUTĘ su vyru, sūnų VILIŲ, seseris — M. PREIKŠAITIENE, M. ADOMAVIČIENE, brolių M. GALINAITI ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

E. L. Latvat

A. Latvat

J. B. Maziliauskai

I. Urbonas

I. Tamulionienė

A+A

URŠULEI MALINAUSKIENEI

mirus,

liūdesio valandoje dukrai ALDONAI KARNIENEI, žentui SIMUI, seseriai ADELEI PAULIUKONIENEI, vaikaičiai LAIMAI POHL, provaikaičiams — LINUI ir ARŪNUI, visiems giminėms Kanadoje, JAV-bėse ir Lietuvoje reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą bei kartu liūdime —

K. S. Karaškos

E. R. Kudirkos

Z. G. Rybiai

J. P. M. Rybiai

Stojo didvyriai nelygion kovon už laisvę, tikybą ir būvį, Kas drįso koją iškelti Lietuvon, Tą sutiko ginkluotas lietuvis. (K. Radvilėnas)

A+A

Kūrėjui-savonoriui ir lietuvių pensininkų klubo steigėjui

STASIUI PACIŪNUI

mirus,

reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo giminėms Lietuvoje ir JAV-bėse bei visiems artimiesiems —

Kūrėjai-savonoriai — V. Kazlauskas ir E. L. Vaštokai

B. J. Aukštaičiai

V. F. Mockai

M. Račys

T. D. Renkauskai

B. V. Petraičiai

P A D Ė K A

Mūsų mylimam sūnui ir broliui

A+A

ALFREDUI PAŠKUI,

tragiškai mirus 1990 m. gruodžio 8 d. Calgary, Alta.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Žilinskui už maldas ir pasakytus paskutinius atsisveikinimo žodžius, kurie niekada neišnyks iš mūsų atminties.

Taip pat esame be galo dėkingi visiems draugams, giminiams už atsilankymą laidotuvių namuose (Calgary ir Burlingtone), atsisveikinant su velioniu, ir gėles, kurios taip gražiai puošė jo karstą, pareikštas užuojautas žodžiu, raštu ir per spaudą.

Liūdi ir visada dėkingi —

Longinas, Marija, Robertas

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDAI!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

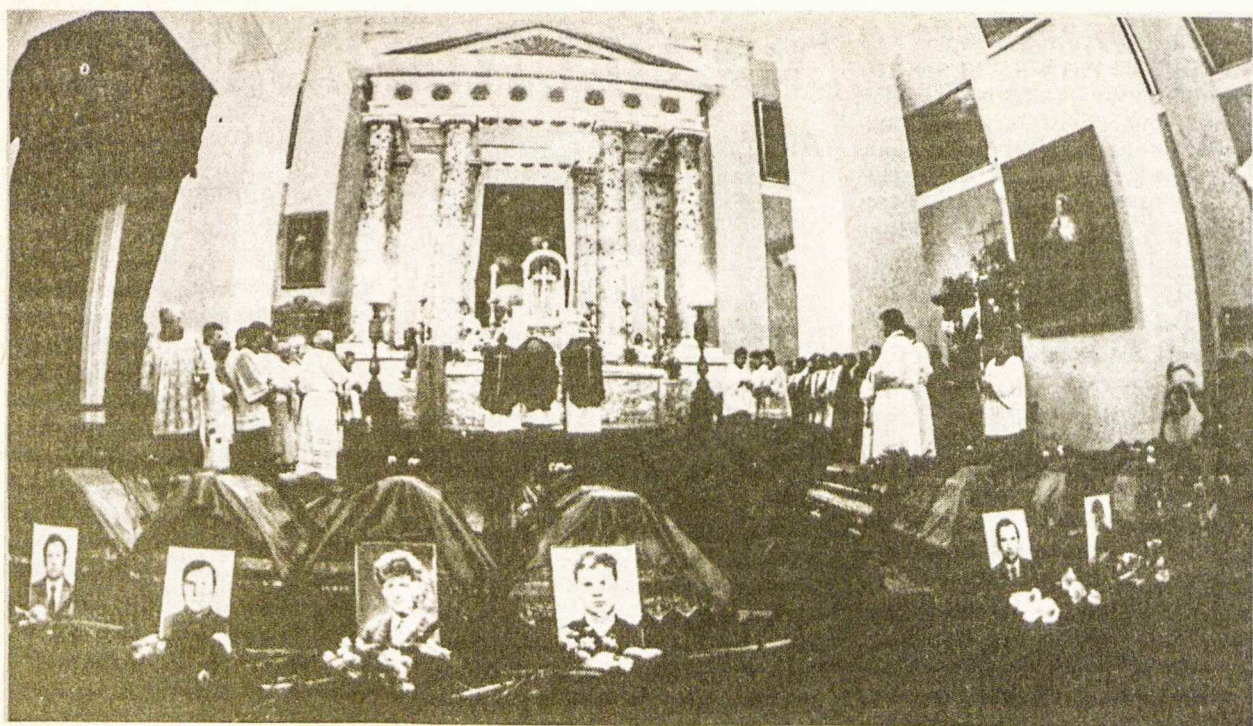
Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išsivijojel!"**

Iš amerikiečių spaudos: Baltijos valstybėse rasti naftos laukai ...

Kruviniojo sekmadienio aukų laidotuvis. Arkiv. JULIJONAS STEPONAVIČIUS su kunigais š.m. sausio 16 d. Vilniaus arkikatedroje atnašauja gedulines Mišias

Nuotr. ELTA Vilnius-LIC Niujorkas

Lietuvos ryžtas prieš sovietinius tankus

KUN. K. J. AMBRAZAS,
Vatikano radijo lietuvių
skyrė vedėjas

Mes dažnai ir su pagrindu peikiame, kritikuojame jaunimą. Tačiau ką parodė Vilniaus įvykiai: budėjime prie svarbesnių sostinės ir kitų Lietuvos miestų pastatų dalyvavo studentai, mokyklinio amžiaus jaunuoliai. Kai buvo skaičiuojamos tankų vikšrų sutrintos prie Vilniaus televizijos bokšto aukos, kai buvo suteikti pirmieji nepriklausomos Lietuvos Vyčio Kryžiaus I laipsnio ordinarai, — kam jie teko: 23 metų Loretai Asanavičiūtei, 21 metų Rolandui Jankauskui ir Virginijui Druskiui, 24 metų Vidui Maciulevičiui, septyniolikmečiams — Ignui Šimulioniui ir Dariui Gerbutavičiui.

Šitie jaunų vardu pirmųjų laisvės ir nepriklausomybės kovų sąrašė! Jų visų dar nežinome! Jaunimas tampa mums visiems vienybės, aukos bei drąsos pavyzdžiu ir krauju ima plauti savo, savo bičiulių, draugų, visos tautos kaltes! Dar daugiau! Tappa tautos didvyriai! Jų vardai — poetų, prezidento, parlamento narių, vyskupų ir kardinolo lūpose.

Tačiau šiandien skamba įsakmus šv. apaštalo Pauliaus I laiško korintiečiams balsas: „Jūsų kūnas yra šventovė... Saugokitės palaikymo!“ O mums, lietuviams, tai reiškia: nereikia daugiau iširusių šeimų, neištikimybės, ištvirkusios jaunystės, nereikia mums daugiau „Vilniaus pokerių“, „20 kapeikų“ ir visa to, kas žemina mūsų orumą, niekina kilnią lietuviško drovumo tradiciją, kas prieštariauja Dievo ir Bažnyčios įstatymams. Reikia manyti, kad suliesėjusiuose šių dienų lietuvių laikraščiu puslapiuose nebeliko dvidešimtkapeikių nuotaikų. Dieve, duok, kad jos daugiau ir nebeatgytų!

Įsakmi mintis iš Evangelijos: Jėzus, pažvelgęs į Simoną pasakė: „Tu esi Simonas, Jono sūnus, o vadinsies Kėfas / tai reiškia — Uola!“. Lingavo šimtmečių laivai, keitėsi santvarkos, valdžios. Mūsų akyse susikompromitavo, mus pačius slėgdamas ir naikindamas, socializmas, kuris dabar irte yra,

žlugte žlunga, bet, spardydamasis kaip sužeistas žvėris, dar gali ne dešimtis, bet šimtus ir tūkstančius išnaikinti. Tačiau toji, krikštu 1387 m. atnešta Tiesa, nepakito. (Crux stat dum orbis solvitur — Nors pasaulis sukasi, kryžius tebestovi). Stovi uola, tvirtesnė už plieną, melą, bombas ir prievartą. Šv. Petro įpėdinis popiežius Jonas-Paulius II rašė laiškus besivaidijančių šalių vadovams, iki paskutinės akimirkos meldėsi ir tikėjosi, kad neįvyktų tai, kas nūn darosi Persų įlankoje. Anot Šv. Tėvo, prasidėjęs karinis konfliktas reiskia tarptautinės teisės pralaimėjimą, tarptautinės bendruomenės nesėkmę, nes karas nėra tinkama priemonė spręsti tarpe tautų kylančius nesutarimus.

Šio karo priedangoje užklupta ir Lietuva. Pasinaudota karo šėšėliu. Lietuva dar tebegeidi, tebegyvena liūdesio, gedulo, vilties ir šlovės dienas, nes iš tikrųjų dabar „būties ir nebūties, gėrio ir blogio, skausmo ir džiaugsmo, baimės ir meilės neišvengiamos kovos dienomis lieka tikrai tikėjimas“, kuris tvirtai turi stovėti ant tos Uolos, apie kurią kalbėjo Kristus. Iš šių kovų nugalėtojais išeis tikrai Dievo ištikimieji.

Štai kodėl kartu su Panevėžio ir Kašiadorių apaštaliniais administratoriais ir 11 kunigų koncelebruodamas Vilniaus arkikatedroje šv. Mišias už 14 mūsų tautos žuvusių nelygioje kovoje prieš smurtą ir prievartą, iš kurių devyni pagarbiai ir iškilingai nulydėti į Vilniaus Antakalnio kapines, arkivyskupas Julijonas Steponavičius išsakė daug vilties, tiesos, pasitikėjimo Dievu, krikščioniško teisingumo, bet nei vieno nekviatė keršyti nei rusams, nei kitiems kariaus, kurie įvykdė šiuos nusikaltimus. Nė vieno žodžio nepasakė apie kerštą, tik pabrėžė tą melą, kurį skleidžia apie lietuvių tautą kiti, apie šmeižtus ir apgaulę, kuriais norima suklaidinti pasaulį.

Trečia mintis: „Kalbėk, Viešpatie, tavo tarnas klausio!“... „Ateinu, Viešpatie, vykdyti tavosios valios... Dieve, aš trokštu įvykdyti tavąją valią“. Dievo valia — dabar taip retai

kieno minima, bet mūsų Bažnyčios dažnai kartojama, atspindi ir mūsų kardinolo Vincento Sladkevičiaus žodžiuose. Juos jis pasakė italų dienraščio „Il Giorno“ korespondentui, klausiančiam, kaip elgtis Lietuvos Bažnyčia, jei Respublika jėga būtų užgniaučta ir įsitvirtintų karinė komunistų valdžia: „Mes turime nuostabių orios laikysenos pavyzdžių priespaudos metais. Toks pavyzdys yra taip pat šios savaitės laikysena. Mūsų žmonės nepriklausomybę gina ne ginklais, o taikiu pasipriešinimu, malda ir giesme“.

Iš kai kurių šalių įžymių asmenų į Vatikano radiją plaukia užuojautos telegramos. Norvegų ir švedų tautos jau surinko pinigų sumą, lygią Nobelio premijos vertei, ir ketina ją įteikti V. Landsbergiui. Dar prie televizijos bokšto Vilniuje vakarais dega žvakutės ir tyliai stovi žmonės kaip prie kokios šventos vietos, kur, tikimės, netrukus stovės didingas paminklas.

Toliau posėdžiauja Lietuvos parlamentas, apjuostas betoniniais blokais, geležies sienais, apie kurią net Maskvos generolas pripažino, kad ši vieta gerai saugoma. (Norėtume pasiūlyti: tekabo kryžius parlamento posėdžių salėje ir tebūna čia laikomos Mišios).

Mus guodžia Vilniaus ir Lietuvos stačiatikių Bažnyčios arkiv. Chrizostomo žodžiai: „Šiandien Lietuva liūdi. Su jumis, brangūs lietuviai, liūdi ir visi teisingi Rusijos žmonės. Lietuvos liūdesys — jos garbė, o mūsų dvigubas liūdesys, mūsų liūdesys kartu ir mūsų gėda“.

Gera, kad Lietuvos sostinės languose kabėjo plakatai su tokiais prasmingais žodžiais: „Kristau, Marija, gelbėk Lietuvą!“ Džiaugiamės, kad Lietuva vis labiau vienišasi, kad nyksta anksčiau toks aiškus buvęs trysimasis tarp kitataučių, kad mirties, nelaimės ir grėsmės akivaizdoje mūsų žmonės pradeda jausti vienas kito petį.

„Galima nužudyti vieną žmogų, dešimtį, tūkstančius, bet negalima nužudyti tautos laisvės troškimo. Vėjas užpuš žvaikes ant kapų ir Katedros aikštėje, šaltis sunaikins žiedus ir vainikus, bet laisvė, kaip ir pati Tiesa, Tikejimas, Vienybė — nesunaikinama, nesudeginama, nesutraikoma tankų, jokiais žemės ir pragarų jėgomis neįveikiama. Ji — iš Dievo!“

„Tebūna visad gyva ši dvasia kiekvieno mūsų tautiečio širdyje. Tebūna visad iškelta jūsų galva ir niekad nenusvyrą net prieš smurtą, prievartą ir grėsmę. Nepavarkite ir nenusiminkite! Kovoj testiprėja jūsų dvasia! Laisva ir išdid tauta, kartu su šios dienos girdėtais žodžiais taria: „Kalbėk, Viešpatie, tavoji tauta klausio! Klausio, nors iškankinta! Klausio, nors išvarginta ne dienų, bet dešimtmečių! Klausio, kaip klausė Jobas ir kaip sakė mūsų seneliai, prabočiai ir tėvai: „Tokia Dievo valia! Tik išgirs Kristau ir gailėstingoji Motina mūsų meldimą. Tik leisk nuo gatvės šlavėjo lig parlamentaro, kurį kunigas Robertas Grigas, šių rūmų kapelionas, laimina žengiantį į posėdžius spręsti tautos klausimus, likti dangui, tėvynei ir šaižinei ištikimais. Tikinėsios tautos su kryžium ran-koj niekas neįveiks.“

Sovietų ir ispanų spaudoje

Ar žino kalifas?

Sovietų Sąjungos naujas vidaus reikalų ministeris B. Pugo, kaip rašo Maskvos „Izvestijos“ sausio 14 d. laidoje, Sovietų Sąjungos aukščiausioje taryboje pareiškė: „Nei Sov. Sąjungos prezidentas, nei niekas kitas iš centro vadovybės nedavė įsakymo panaudoti karinius dalinius Vilniuje. Tai buvo padaryta garnizono vado iniciatyva“. Krašto apsaugos ministeris D. Jazov tame pačiame posėdyje dar pridūrė, kad Vilniaus garnizono vadas apie savo sprendimą pavartoti jėgą pranešė savo viršininkui gen. Ovčarovui.

Vilniaus garnizono vadu yra gen. Vladimir Uskobčik, o tankų dalinio vadu buvo pulk. Nikolaj Astachov.

Sovietų Sąjungos intelektualai, kaip rašo „Literaturnaja gazeta“ sausio 16 d. laidoje, reikalauja, kad š. m. sausio 13 d. Vilniaus gyven-tųjų žudikai būtų nubausti. „L.G.“ retoriškai klausia: „Kas buvo nubaustas už tūkstančius užmuštų Afganistane! Kas buvo nubaustas už žuvusius Tiflise!“

Kas buvo nubaustas už kraujo praliejimą Baku, Pragoje, Novočerkaske, Budapešte!

Kas bus nubaustas už kruviną sausio naktį Vilniuje!

Atsakymas aiškus — niekas ne tik nebus nubaustas, bet dar žudikams bus paplota per petį. „Izvestijos“ vasario 4 d. laidoje rašo, kad Borisui Pugo, kurio daliniai Rygoje žudė žmones, Gorbaciovas suteikė generolo pulkininko laipsnį.

Sovietų Sąjungos prezidentas Gorbaciovas kelis kartus yra pareiškęs, kad jis įsakymo vartoti jėgą nėra davęs, kad žudynių naktį kietai miegojęs ir apie įvykius sužinojęs tik tos dienos rytą.

Tokios šnekos primena pasaką iš „Tūkstančio ir vienos nakties“, kurioje Bagdado gyventojai slėgiami didelių mokesčių, už kurių nesumokėjimą buvo plakami ir kalinami, garsiai dejuoja: „O, kad kalifas žinotų, ką didysis viziris daro!“ Tačiau kalifas ne tik puikiai žinojo, ką didysis viziris daro, bet reikalavo dar daugiau pinigų savo rūmams išpuošti ir gausioms žmonoms išlaikyti.

Lietuvos kvislingai

Generolai Pugo ir Jazovas pasisakė, kad jie nežino kas priklauso paslaptį tautinio „gelbėjimo“ komitetui. Spaudoje buvo paminėtos kelios pavardės, bet jų savininkai, netgi J. Jermalavičius, pareiškė jokiai komitetui nepriklausą. Niujorko dienraštis „Novoje ruskoje slovo“ paskelbė pavardes trijų asmenų, kurie organizavo „Jedinstvos“ mitingą su tikslu užplūti Lietuvos parlamento rūmus ir paimti valdžią į savo rankas. To mitingo organizatoriais buvo „Vilnos“ fabriko darbininkai profkomas Algirdas Susas ir kompartietis Valerij Pankin. Energingai prie šio mitingo organizavimo prisidėjo Galina Mchitarian, gudė, kuri greičiausiai vartoja savo vyro pavardę. Toronte leidžiamas komunistinis savaitraštis „Vestnik“ vasario 2 d. laidoje dar paminėjo K. Surlbio pavarde. Be jokio varžymosi Lietuvos kvislingus išvardijo „Moskovskije novosti“ sausio 20 d. laidoje. Savaitraštis rašo: „Lietuvoje niekam nėra paslaptis kas vadovauja komitetui: LKP (pagal TSKP platformą) vadai Burokevičius, Šved, Jermalavičius, Naudžiūnas, Lazutka ir eilė stambių sąjunginių imonių direktorių“.

Pagal generolus Pugo ir Jazovą, šie žmonės prašė Vilniaus garnizono vadą okupuoti televizijos bokštą, nes jis jo esanti skleidžiama priešsivietiška propaganda. Baltijos kraštuose ir Sovietų Sąjungoje jokia priešsivietiška propaganda nėra reikalinga, nes ją sėkmingai skleidžia patys sovietai savo darbais.

Kruviniojo sekmadienio atgarsiai

Tankų dalinio vadas pulk. Iln. Nikolaj Astachov spaudai pareiškė: „Taip, tai mano tankai buvo prie radijo centro ir bokšto. Kai tautinio Lietuvos gelbėjimo komitetas kreipėsi

pagalbos, visai neabejojau eiti ar neiti“.

Maskvos miesto burmistras Gavril Popov rašo: „Kas davė teisę kariuomenei klausyti įsakymų kokių tai gelbėjimo komitetų? Kokiose konstitucijose tai yra parašyta? Jeigu kariai ima klausyti ne valdžios organų, tai jau yra maištas. O jeigu jie veiks saivališkai, tai dar baisiau. Kokioje valstybėje mes gyvename?“

Žurnalo „Znamia“ kolektyvas pareiškė: „Jeigu šį kartą už nusikaltimą nebus baudžiama, rytoj visa tai pasikartos dar platesniu mastu Rusijoje arba kitoje respublikoje“.

A. Sacharovo našlė Elena Bonner perdavė per Norvegijos pasiuntinybę Maskvoje Nobelio premijos komitetui laišką, kuriame ji prašo išbraukti Sacharovo vardą iš Nobelio premijos laureatų sąrašo, nes ji nenori, kad jo pavardė būtų įrašyta šalia Gorbaciovo. Post scriptume ji rašo: „Aš esu pasiruošusi atvykti į Oslo ir gražinti Nobelio institutui diplomą, medalį ir premiją, kurią 1975 m. padėjau į Norvegijos banką, išskyrus tą dalį, kuri jau buvo panaudota labdaros tikslams“.

Pasisakęs Prunskienė

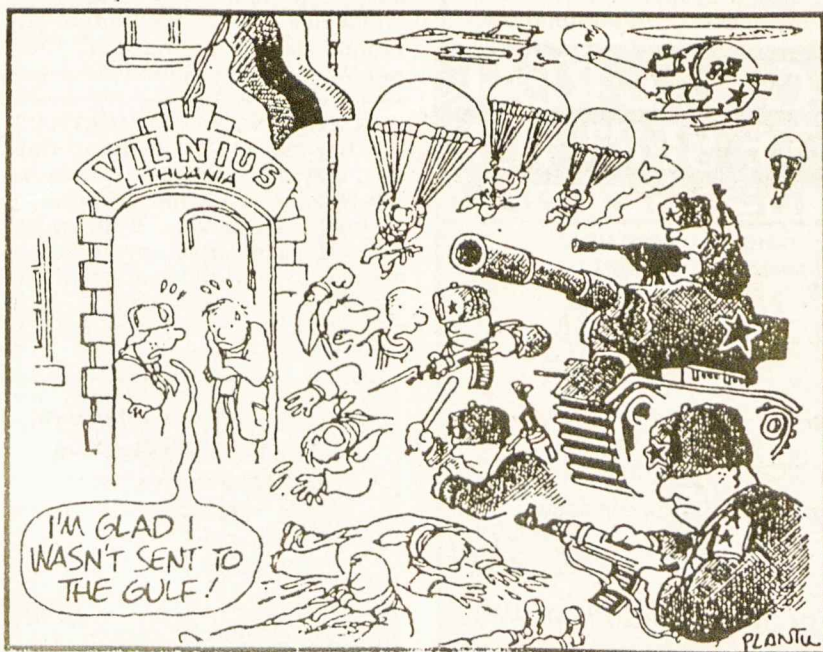
Madrido dienraštis „El Pais“ sausio 13 d. laidoje išspausdino pasikalbėjimą su K. Prunskiene. Dienraščio korespondentė Pilar Bonet rašo: „Beprieikštingai juodai apsi-rungusi Kazimiera Prunskienė priėmė mus penktadienį (sausio 11 d.) savo kabinetu, kurį ji laiko užėmusi nuo praėjusių metų kovo mėnesio. Ji ir jos pirmasis pavaduotojas Algirdas Brazauskas, žmogus, kuris buvo Lietuvos komunistų partijos atsiskyrimo protagonis, yra Sovietų Sąjungoje ir pasaulyje pripažinti vadovai. 'Esame Lietuvos skydu. Dabar, kai parlamentas ir prezidentas Landsbergis šį skydą sunaikino, Maskva gali laisvai veikti'. (...) Buvusi ministerė pirmininkė tiki, kad pokalbiai tarp Lietuvos ir Kremliu turėjo įvykti tarp birželio ir rugėjo mėnesių, kai tuo metu vyko Vokietijos susivienijimo procesas. Prunskienė užtikrino, kad Vokietijos kancleris Helmut Kohl garantavo 90% galimybę dėl derybų pasisėkimo. Landsbergis, kuris 'kelstai trokštą' konkuruoti su Michailu Gorbaciovu šios progos neišnaudojo. (...)“

„Kada Jelcinas buvo išrinktas Rusijos parlamento pirmininku, Landsbergis ir Estijos bei Latvijos vadai jį rėmė. Tikėję, kad Jelcinas taps vadu, ir kad Gorbaciovas praras populiarumą. (...) Aš visada sakiau, kad Jelcinas nėra alternatyva (Gorbacioviui) ir kad juodu gali susitaikyti, nes Jelcinas neturi kariuomenės ir negali spręsti sienų problemų. Neturime mažinti Gorbaciovo reikšmės, nei atsakyti pripažinti jį Sov. Sąjungos vadu. (...) Praėjusių metų birželio ir liepos mėn. Gorbaciovas varžėsi su Jelcinu ir Lietuva jam buvo reikalinga, kad pakeltų jo, kaip demokrato, vertę. Tada dar nebuvo Persų įlankos krizės ir JAV galėjo turėti Gorbacioviui daugiau įtakos. Kariškiai tada dar nebuvo susiorganizavę ir Maskvai pavaldžios jėgos nebuvo pradėjusios visų savo intrigų“. J.B.

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebus nė Tėvynės laisvos.

„Kada Jelcinas buvo išrinktas Rusijos parlamento pirmininku, Landsbergis ir Estijos bei Latvijos vadai jį rėmė. Tikėję, kad Jelcinas taps vadu, ir kad Gorbaciovas praras populiarumą. (...) Aš visada sakiau, kad Jelcinas nėra alternatyva (Gorbacioviui) ir kad juodu gali susitaikyti, nes Jelcinas neturi kariuomenės ir negali spręsti sienų problemų. Neturime mažinti Gorbaciovo reikšmės, nei atsakyti pripažinti jį Sov. Sąjungos vadu. (...) Praėjusių metų birželio ir liepos mėn. Gorbaciovas varžėsi su Jelcinu ir Lietuva jam buvo reikalinga, kad pakeltų jo, kaip demokrato, vertę. Tada dar nebuvo Persų įlankos krizės ir JAV galėjo turėti Gorbacioviui daugiau įtakos. Kariškiai tada dar nebuvo susiorganizavę ir Maskvai pavaldžios jėgos nebuvo pradėjusios visų savo intrigų“. J.B.

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebus nė Tėvynės laisvos.

Sovietinės žudynės Vilniuje 1991 m. sausio 13 d. Taip jas vaizduoja Paryžiaus dienraštis „Le Monde“. Irašas piešinyje: „Džiaugiuosi, kad nebuvo išsiųstas Persų įlankon“

Priešsivietinė lietuvių demonstracija sausio 19 d. Otavoje Nuotr. J. Miltenio

Įvykiai ir gandai

Pokalbis su RIMANTU PEČIŪRA, Kauno medicinos akademijos docentu, socialinės farmacijos katedros vedėju, atliekančiu stažą Vokietijoje

Doc. R. Pečiūra nuo 1989 m. rugpjūčio mėnesio dirbo Laikinajame moksliniame kolektyve, rengusiam ekonomines ir socialines srities istatymų projektus ir vėliau įsigijusiam į Lietuvos ekonomikos reformos komisijos darbą. Šiuo metu jis stažuojasi Vokietijoje ir sutiko atsakyti į keletą klausimų. RED.

— Kodėl, Jūsų nuomone, at-sistatydino ministrę pirmininkę Kazimiera Prunskienę?

— Jau kuris laikas yra išryškėję skirtumai tarp Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos deputatų daugumos ir respublikos vyriausybės požiūrių apie dabartinės politikos taktiką. Žinant realią ekonominę ir politinę būklę, taip pat turint mintyje priešišką Sov. Sąjungos veiklą per įvairias savo institucijas (tiek oficialias, tiek ir slaptas), Lietuvoje ir užsienyje buvo aišku, kad artėja krizė tarp AT ir vyriausybės. Krizės viršūnė buvo pasiekta 1991 m. sausio mėnesį. Kainų pakėlimas Lietuvoje net nebuvo pagrindinė šios krizės priežastis. Tai tik sudarė progą Sov. Sąjungos darbininkams ir darbo inteli-gentijai, susirinkusiai į mitingą, reikalauti, kad atsistatydintų Lietuvos aukščiausioji taryba ir vyriausybė. Šioje nepaprastai įtemptoje situacijoje premjerės atsistatydinimo aktas iš šalies atrodė savaime suprantamas dalykas. Atmetus visus spėliojimus „kas būtų, jei būtų“, atsistatydinimas įvyko tuomet, kai K. Prunskienės politinis kapitalas dar nebuvo išnaudotas. Manau, jei situacija pasikartotų, K. Prunskienė pasirinktų tą patį sprendimą.

— Kodėl naująją ministrę pirmininką A. Šimėną labai staigiai pakeitė G. Vagnorius?

— Įvykiai Lietuvoje ir Persų įlankoje pradėjo taip sukintis, kad po K. Prunskienės atsistatydinimo išrinkto naujo premjero Alberto Šimėno trumpas dingimas ir įvykęs dar vieno premjero rinkimas neturėjo stipresnio atgarsio nei Lietuvoje, nei užsienyje. Žinau, kad yra paskirta Aukščiausiosios tarybos deputatų komisija šiam įvykiui tirti ir, reikia manyti, ji paskelbs savo darbo rezultatus. Pažįstu A. Šimėną tik epizodiškai, iš bendro darbo Laikinajame

moksliniame kolektyve (A. Šimėnas yra keleto svarbių ekonominės-socialinės srities istatymų projektų autorius), tačiau ir per tą laiką spėjau pajusti, kad tai protingas, darbštus ir kuklus žmogus. Kad ir kokios būtų komisijos, tiriančios premjerų kaitos istoriją, išvados, jaučiu, kad A. Šimėno dorumu niekam abejoti neteks.

— Kaip, Jūsų žiniomis, Lietuvos žmonės vertina Kazimieros Prunskienės veiklą po jos atsistatydinimo iš premjerės pareigų?

— Normalu, kad valstybės vadai yra padidinto dėmesio zonoje. Ne išimtis šiuo požiūriu ir K. Prunskienė — tada, kai ji buvo premjerė, ir dabar, po jos atsistatydinimo. Padidintas dėmesys ir informacijos nebuvimas leido išplisti įvairiems gandams apie jos pasiprašymą politinės globos Šveicarijoje, tarnybą „Maskvai“, grasinimus Lietuvoje, turtus užsienyje ir pan. Kai kurie šių gandy jau oficialiai paneigti, kiti dalykai irgi greitai turės paaiškėti. Mano nuomone, piktus gandus apie Respublikos vadovus skleidžia žmonės ar specialios tarnybos, suinteresuotos didinti Lietuvos žmonių psichologinę įtampą, nepasitikėjimą, įtarumą, todėl nereikėtų taip liguistai kars-tai reaguoti į bet kokią staiga iškeltą kaltinimą, išgirstą gandą. Jei K. Prunskienė savo veiklą pažeidžia teisinės normos, jai turi būti iškelti oficialūs kaltinimai, kurie turi po to būti įrodyti ar paneigti, normalia demokratinėje visuomenėje priimta tvarka. O ar jos veikla šiuo metu yra naudinga Lietuvai, ar ne, greitai parodys patys veiklos rezultatai. Pagaliau, jei K. Prunskienė net ir išvyktų pastoviai gyventi į užsienį (tai ji pati neseniai viešai paneigė), pasaulis nesusgrįžtų.

— Dėkoju už pokalbį. Ryšium su juo pažymėtina, kad K. Prunskienė dalyvavo Vasario 16 minėjime Vasario 16 gimnazijoje Huettelfelde. Buvo laikinai apsisistojusi Koenigsteine kaip Katalikų akademijos viešnia. Vasario mėnesį grįžo į Vilnių.

Kun. E. Putrimas

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- Pervėžam palaiikus, palikimus • Prižiūrim kapus • Perduodam paramą giminėms • Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus • Pristatom gėles • Per trumpiausią laiką išrūpinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoje. • Iškviečiam gimines į Kanadą
- Parūpinam jiems draudimą ir pervėžimą iš Montrealio
- „Aeroflote“ patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, vakarais tel. 1-416-434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Tel. 1-416-593-0600 Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA
(Skandinavų oro linija – SAS)

Tiesioginių skrydžių į Vilnių kol kas nesant, tai yra pats patogiausias susisiekimasis su Lietuva. Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekmadieniais, nežiūrint, kaip ilgai tenai viesėsimet. Turim dar vietų liepos 12 d. kelionei su „Volunge“. Norintiems parūpinam įskvietimus, vizas, ap-sistojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose). Besidomintieji prašomi kreiptis į ALGį MEDELį asmeniškai nurodytu telefonu.

MEDJUGORJE! — 1991 m. gegužės 22 d. maldininkų kelionė į Jugoslavijos šventą vietą. Galim sujungti su kelione į Lietuvą!

„Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda“

**The
Lougheed & Barnard**
šeimos ir tarnautojai

„Žmonės, kurie atjaučia kitus“

Sudbury, Ontario

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

LENKŲ SPAUDOS AGENTŪRA

Sausio 22 d. Vilniui atvyko nuolatinė Lenkijos spaudos agentūros PAP atstovė Alina Kurkus. Ji atidarė pirmąjį užsienio spaudos agentūros skyrių Vilniuje, po mėnesio įsikursiantį nuosavoje patalpoje. Tada darbą Varšuvoje pradės ir nuolatinis Lietuvos žinių agentūros ELTA atstovas. Žurnaliste Alina Kurkus žada rašyti apie Lietuvos įvykius, parlamento ir vyriausybės laisvės siekius, Lietuvos lenkus, jų santykius su lietuviais ir lenkais Lenkijoje. Apsilankiusi „Gimtojo krašto“ redakcijoje ir paklausta, ką norėtų pasakyti lietuviams, Alina Kurkus pareiškė: „Pasakyčiau, kad jie pamėgintų pasitikėti Lenkija. Želgiovskio tendencijos — miręs dalykas. Lenkai dabar nenori nei Vilniaus, nei Lvovo, nei kitų Lietuvos, Ukrainai ir Baltarusijai priklausančių žemių. Mes norime gerų santykių su kaimynais. Negalima tvirtinti, kad Lenkijos siena Vakaruose pastovi, ir tuo pačiu metu kelti rytinių sienų klausimą. Lenkijoje labai pozityviai įvertintas Lenkų frakcijos Lietuvos parlamente pareiškimas, jog lietuviai ir Lietuvos lenkai — viena tauta. Lenkai turi integruotis tarp lietuvių, kartu dirbti, kurti Lietuvą, nes ji — jų Tėvynė“.

TRUKDO ŽUDYNIŲ TYRIMUS

Lietuvos generalinis prokuroras Artūras Paulauskas „Gimtojo krašto“ atstovui Vytautui Katiliui atskleidžia melagingus Maskvos kaltinimus: „Maskviškių prokurorų vieši tvirtinimai, jog mes nebendradarbiaujame su jais, tirdami sausio 13-osios kruvinus įvykius...“ mėginimas suklaidinti SSSR ir pasaulio visuomenę. SSSR generalinė prokuratūra ir nesiekia bendradarbiavimo, ji tik norėtų perimti į savo rankas visą turimą informaciją bei daiktinius įrodymus. O vėliau padaryti, ką jau yra padariusi po Tbilisio tragedijos: supainioti ir sujaukti tyrimo medžiagą taip, kad būtų neįmanoma rasti kaltininkų. Bet jie užmiršta, jog Lietuvoje turi reikalų su nepriklausomos valstybės prokuratūra. Sausio 13-osios skerdynių tyrimas turi baigtis ir, neabejoju, baigsis teismu. Jau apklausėme daugiau kaip 250 nukentėjusiųjų, atliekame įvairias ekspertizes. Lietuvos žmonės noriai talkina Nusikaltimų tyrimo departamentu darbuotojams, tad problemų apklausti nukentėjusius bei liudininkus neturime...“

TIKRIEJI TRUKDYTOJAI

Pagrindiniai tyrimų trukdytojai Lietuvos generalinis prokuroras A. Paulauskas laiko karštesnius nei kitus Maskvos atstovus: „Objektyviam tyrimui privatu nustatyti, iš kurių ginklų šautas kulkos nužudė žmones, kurie tankiai važiuo į minią, išardyti šturmo dalyvių. Dauguma jų jau išvežti į Pskovą, o akcijoje dalyvavę Lietuvoje dislokuoti dalinių tankistai (turime žinių, jog yra tikintys) Lietuvos generalinei prokuratūrai nepasiekiami. Karinės prokuratūros noro pagelbėti tyrimui kol kas nepa-

jutome. Jokių būdu nemėginant akcijų vykdytojų kaltės, mums vis dėlto svarbiau išaiškinti tuos, kurie užsėkė šią kruvinąją puotą. Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra iškelė baudžiamąją bylą pagal mėginimo įvykdyti valstybinį perversmą požymius. Mūsų tardytojams būtina apklausti kai kuriuos Lietuvos politinius veikėjus, išreikalauti iš jų svarbių dokumentų. Bet ir tie veikėjai, ir tie dokumentai budriai saugomi ginkluotųjų kareivių. O šit SSSR generalinės prokuratūros grupė Lietuvoje, vadovaujama V. Slavgorodskio, vadinamojo nacionalinio gelbėjimo komiteto sudėties aiškintis išvis neliukus. O juk net SSSR prezidentas M. Gorbačiovas tokius komitetus pavadino antikontstutuciniais, vadinasi, antivalstybiniais...“ Prie šio pareiškimo „Gimtasis kraštas“ pridėda Vilniaus televizijos bokšto puolimo gautos karinės schemos nuotrauką. Joje sutartiniais ženklais ir rusiškais užrašais nurodyta tankų, šarvuotųjų, kariuomenės išsiriavimo vieta, bokšto apsupimas, pažymėti šaudymo sektoriai, parašutininčių dalinių išsidėstymas puolimo metu. Kruviniesiems sausio tryliktosios nakties įvykiams pasirodė iš anksto.

TARPTAUTINĖ APSAUGA?

Lietuvos aukščiausiosios tarybos rūmus, tapusius už nepriklausomybę kovojančios lietuvių tautos parlamentu, saugo ne tik lietuviai gynybai, bet ir 10 iš Ukrainai atvykusių šaulių. Jie kartu su lietuviais jaunuoliais prisiekė ginti šią nepriklausomą Lietuvos tvirtovę. Rūmų apsaugon dar prieš tragiškosios sausio 13 d. įvykius įsijungė ukrainietis Michailas Sarvas. Įdomų pasikalbėjimą su juo „Gimtajame krašte“ paskelbė Algis Petrusis. Jam M. Sarvas pasakojo: „Tą tragišką dieną niekaip negalėjau pasitraukti nuo lango. Šalta, lietus su sniegu, o aplink parlamentą tūkstančiai žmonių. Dainuoja. O juk kiekvieną minutę galėjo ateiti mirtis. Jie didžiuojasi, kad mes čia. Bet aš juk šilumoj sėdžiu. Tad kas iš mūsų didesnis kovotojas? Jeigu taip būtų atsitikę mums, mūsų tauta nebūtų ištverusi tokios įtampos. Būtų tūkstančiai aukų. Jūs sugebėjote save suvaldyti. Ir ištvėrti. Aš visiems sakau, kad reikėjo nufilmuoti tą dieną Lietuvos parlamento posėdžių ir visiems parodyti, kaip reikia dirbti. Jokių rietenų ir ginčų. Net nesitikti. O Vytautas Landsbergis! Tokia įtampa, o jis neužmiršo pasveikinti mane su gimtadieniu. Antrą trečią valandą nakties jis ateidavo pas rūmų gynėjus. Pasikalbėdavo, pajaukėdavo. Argi jaunas vaikas, matydamas paprastą ir nuoširdų AT pirmininką, galės nuo jo nusisukti sunkią valandą? Mes visi už jį padėsime galvas!...“ Ukrainiečio M. Sarvo pasą visi puslapiu išmarginti autografais. Tarp jų yra ir V. Landsbergio parašas su trim lietuviškais žodžiais: „Tegyvuoja laisva Ukraina“. Juos ukrainietis M. Sarvas, nekalbant lietuviškai, jau moka atmintinai.

V. Kst.

Toronto gintariečiai, atlikę dalį programos KLB Londono apylinkės valdybos surengtame Vasario 16-sios minėjime vasario 10 d. Šiluvos Marijos parapijos patalpoje

Nuotr. R. Paulionio

London, Ontario

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS įvyko vasario 10 d. Šiluvos Marijos parapijos patalpoje. Prasidėjo 11 val. pamaldomis, kurias atlikė klebonas kun. K. Kaknevičius, baigęs pamokslą žodžiais: „Laimink, Viešpatie, mūsų tautą ir valstybę“. Giedoją „Pašvaistės“ choras, vargonavo muz. R. Vilienė, dirigavo ir smuiku pagrojo Bach-Gounod „Ave Maria“ muz. R. Audet. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu. Visos sėdimos vietos šventovėje buvo užimtos. Ši šventė pasižymėjo dalyvių gausumu, prašokiusiu ir rengėjų viltis.

Minėjimą salėje atidarė KLB Londono apylinkės pirmininkas P. Kuras, pranešęs, kad 84% Lietuvos gyventojų balsavo ir iš jų 90% su viršum pasisakė už nepriklausomybę. Baigė klausimu Vakarams: „Nejaugi Vakariai ir dabar dar nepajudės?“ Smuikininkė R. Audet atliko Edvard Grieg pirmąją Sonatą. Akompanavo J. Ryz. „Pašvaistė“ sugiedojo malda ir padainavo trejetą dainų. Dirigavo R. Audet, akompanavo R. Vilienė. Žodį tarė svečias miesto valdybos patarėjas Grant Houghton. Jis sakė suprantas lietuvių problemas, nes jo žmona yra ukrainiečių kilmės, o jos tėvai... „kaip ir jis yra ateiviai“. Irena ir dr. Petras Lukoševičiai padarė įdomius pranešimus iš jų dešimties saviščiųjų viešnagės Lietuvoje. PLB valdybos vicepirmininkė I. Lukoševičienė pabrėžė, kad lietuvių idealistinė dvasia išlaikė mūsų tautą gyvą ir išeiviją naudingą Lietuvai. Dr. P. Lukoševičius, buvęs KLB valdybos pirmininkas ir vienas svarbiųjų veikėjų išeivijoje, anglškai apibūdino lietuvių pastangas atgauti nepriklausomybę, kad Vakariai nesirėngia ateiti į pagalbą. Po pranešimų Lukoševičienė atkreipė susirinkusiųjų dėmesį į vieną knygą iš partizaninės veiklos, parašytą A. Garmutės — autorės įdomių aprašymų „Amžino įsalo žemė“ ir „Ažuolų randai“. Lukoševičienė pabrėžė, kad Lietuvai yra nepaprastai svarbu, kad ši knyga būtų išleista dabar! Klūtis — nėra leidoje. Kvietė galinčius prisidėti savo auka jos išleidimui. Gražų mostą parodė Aleksas Kojelaitis iš West Lornės, tam tikslui paskyręs \$2000 — savo mirusios žmonos Teodoros atminimui. 1976 m. Kojelaitis, paskyrė \$100,000 studentų stipendijoms per Kanados lietuvių fondą.

S. Keras perdavė jaudinančias nuotaikas, nugirstas iš Lietuvos radijo po kruviniojo sekmadienio. Tolimesnę programą atliko svečiai iš Toronto — gintariečiai: dainos grupė, vadovaujama ir akompanuojama muz. D. Viskontienės, tautinių instrumentų orkestras, vadovaujamas T. Pabrėžos (kanklių vadovė — I. Pivoriūtė). Gintariečių programa buvo palydėta sustojusių klausytojų audringais plojimais. Netrukio gausių plojimų ne kitiems programos dalyviams. Pirm. P. Kuras padėkojo gausiems dalyviams už atsilankymą, o šeimininkams už pietų paruošimą. Koncerto programos pranešėja — londoniške G. Petruskienė. Buvo atvykę ir „Gintaro“ ansamblio vadovai J. ir R. Karasiejai bei R. G. Paulionis. Minėjime dalyvavo gana daug Rodnės-West Lornės lietuvių. Jei šia-

me minėjime ir buvo koks nesklaidumas, tai jis įvyko tik dėl perdidelės žmonių kamšties salėje — sunku buvo per ją ir pereiti. Klebonas norėtų padidinti salę, bet neturi tam žemės. Sumanūs organizatoriai daug gali: anksčiau neretai buvusios apylinkės salės dabar visada sklidinai pripildomos. Ne tik džiazas, bet ir susirūpinimas drumsčia šios mums brangios šventės nuotaikomis. Minėjimas salėje pradėtas — Kanados himnu ir baigtas Lietuvos himnu. CFPL Londono TV stotis pateikė žiniose ilgoką minėjimo apibūdinimą bei dalį dr. P. Lukoševičiaus pareiškimo.

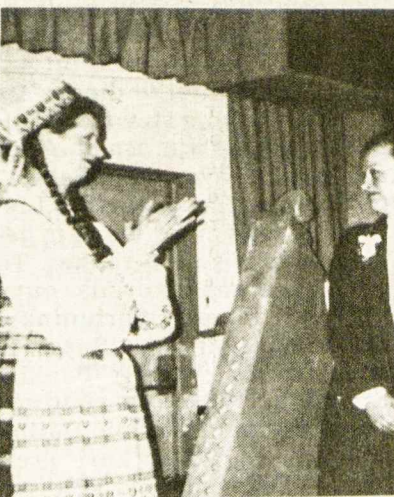
„The London Free Press“ dienraštis vasario 11 d. pirmame puslapyje idėjo prezidento Vyt. Landsbergio nuotrauką, o aštuntame — labai palankių aprašymą apie didelę prez. Landsbergio pergalę, nes tik 6.5% balsavo prieš nepriklausomybę! Idėta nuotrauka su balsuotojų išskirti rankų „V“ ženklų. D.E.

Edmonton, Alberta

PAGERBIMAS SAUSIO 13 D. žuvusių tautiečių Vilniuje, įvyko pamaldomis Lietuvių namų koplyčioje, sausio 20, sekmadienį. Gedulines pamaldas atlikė ir turiningą pamokslą pasakė kun. John Novokowski. Po pamaldų prie juodo kaspino perrištos trispalvės žuvusių didvyrių pavardės perkaitė ir reikšmingą žodį tarė KLB Edmontono apylinkės valdybos pirm. dr. P. Klemka. Jis taip pat perskaitė miesto burmistrės J. Reimer proklamaciją skelbiančią sausio 20 gedulo dieną.

Tą pačią savaitę miesto centre, dalyvaujant grupei lietuvių, latvių, estų bei kitų tautybių, įvyko dvi demonstracijos, smerkiančios sovietų smurtą bei priespaudą. Visi šie įvykiai buvo televizijos stočių filmuojami bei rodomi per žinias. Vietinė spauda plačiai aprašė visus įvykius.

GAVENIOS REKOLEKCIJAS prarasti žada kun. I. Sadauskas iš Montrealio. Jos įvyks lietuvių namų koplyčioje 11629 - 83 str., kovo 14-17 d.d.

Londono ir apylinkių lietuvių Vasario 16-sios minėjime vasario 10 d. Šiluvos Marijos parapijos salėje iškairės: Toronto „Gintaro“ ansamblio kanklių vadovė I. Pivoriūtė, vadovė R. Karasiejienė, dainos grupės vadovė muz. D. Viskontienė, paskaitininkai — I. Lukoševičienė ir dr. P. Lukoševičius

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 8%
santapus 6.5%
kasd.pal.taupymo s-ta 6%
90 dienų indėlius 9.5%
1 m. term. indėlius 10%
1 m. term.ind.mėn.pal. 9.5%
3 m. term.indėlius 10%
RRSP ir RRIF (pensijos).....7.5%
RRSP ir RRIF 1 m. 10%
RRSP ind. 3 m. 10%

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus „Talkoje“

Sudbury, Ontario

PRIEŠVELYKINIS SUSIKAUPIMAS Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje. Kovo 9, šeštadienį, 7 v.v. bus Mišios su pamokslu, o po to — klausoma išpažinčių. Kovo 10, sekmadienį, 9.30 v.v. bus klausoma išpažinčių, o 10 v.v. — Mišios su pamokslu. Susikaupimą praves kun. Valdas Braukyla.

Sault Ste. Marie, Ont.

PRIEŠVELYKINIS SUSIKAUPIMAS Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus kovo 10, sekmadienį, išpažinčių bus klausoma 6 v.v., o Mišios su pamokslu bus 7 v.v. Susikaupimą praves kun. Valdas Braukyla. Kokioje šventovėje visa tai bus pravedama paaiškes vėliau.

Calgary, Alberta

1990-UOSIUS METUS Kalgario lietuviai palydėjo su „Pokaalėdine vakarone“ gruodžio 30 d., kurioje dalyvavo lietuvių bendruomenės veikėja Nijolė Karasaitė ir nemažas būrys kalgariečių bei svečių. Vakaro programą su žanginiu žodžiu atidarė KLB Kalgario apylinkės valdybos pirm. dr. A. Šlekys. Po to sekė mūsų kolonijos lietuvių mokyklos mokinių pasirodymas ir vakarienė. Nijolė Karasaitė pasakė kalbą, supažindino su Lietuvos aktualiais reikalais ir parodė vaizdajuostę iš apsilankymo Lietuvos prezidento Vyt. Landsbergio Toronte gruodžio mėnesį.

KALGARIO LITUANISTINĖ mokykla 1990 m. gruodžio mėnesį turėjo progą atstovauti lietuvių išeivijai. St. Gerard Bilingual School Kalgarije surengė „Multicultural night“ ir pakvietė įvairių tautybių mažumas dalyvauti renginyje su kultūrine paroda, muzikine programa, o taip pat kulinarijais patiekalais. Mūsų mokykla mielai sutiko prisidėti prie šio nekasdieniško renginio. Prie mūsų pavilijono daugelis kalgariečių išgirdo pirmą kartą apie Lietuvą, gerėjoji mūsų gražia gintaro paroda, juostomis, tautiniais drabužiais, gyre lašiniečius. Lietuvių paviljonas susilaukė daug lankytojų. Mokyklos vedėja — Nelė Astravičienė.

KALGARIO LIETUVIAI š.m. sausio 15 d., susirinko O. L. Queen of Peace lenkų šventovėje melstis už žuvusias sovietų teroro aukas Vilniuje ir už taiką Persijos įlankoje. Prie Aušros Vartų Marijos paveikslo buvo kalbamos tai progai pritaikytos maldos. Apie kruvinuosius įvykius Lietuvoje skelbė Kalgario televizija, radijas ir spauda. Vykio pokalbiai su žurnalistais. Spaudoje pasisakė ir patys lietuviai. Sausio 14 d. tuoj po žudynių Vilniuje, KLB Kalgario apylinkės valdybos pirm. dr. A. Šlekys išsamiai atsakinėjo į korespondentų klausimus.

Nelė Astravičienė

Metinė „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ prenumerata oro paštu — 100 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių tautiniai namai Los Angeles mieste dalį savo komercinių patalpų nemokamai yra paskyrę jaunimo reikalams. Jose įsikūrė skautų būklas, biblioteka, informacijos centras. Dabartinė namų valdybon, vadovaujama pirm. Jono Petronio, yra įsijungę keturi kiti jos nariai — Ramūnas Bužėnas, Bronius Dūda, Vincas Juodvalkis ir Aloyzas Pečiulis.

Vydūno jaunimo fondas Čikagoje vis dar telkia lėšas ne tik aukomis, bet ir kalėdiniais sveikinimo atvirukais. 1989 m. už juos buvo gauta \$12,598, įvairių aukų — \$9,090. Fondo išlaidos 1990 m. pasiekė \$31,534. Didžiąją jų dalį sudarė: paskolos studentams — \$10,850, knygų leidyba — \$7,924, lietuviški spausdiniai — \$3,300, pašalpos organizacijoms — \$2,086, lituanistinės stipendijos — \$1,300, raštinės nuoma ir pašto išlaidos — \$4,098. Fondo tarybos prezidiumo pirm. Leonas Maskeliūnas ir valdybos pirm. Vytautas Mikūnas 1990 m. veiklos apžvalgoje pabrėžia, kad lig šiol fondas yra išleides \$398,409 lietuvių mokslo, lituanistikos, visuomeninės veiklos reikalams ir knygų leidybai. Šiemetinėms Vydūno jaunimo fondo išlaidoms numatyta \$46,800.

Dešimtąją žmogaus teisių konferenciją ir Kovo vienuoliktosios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo pirmųjų metų minėjimą kovo 16 d. Pasadenos „Double Tree“ viešbutyje rengia Kalifornijoje veikianti Baltiečių laisvės lyga. Baltietiškašias problemas nagrinės JAV kongreso nariai, valdžios atstovai, tarptautinės teisės žinovai, žurnalistai ir visuomenininkai. Telefonu bus bandoma susijungti su Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirm. Vytautu Landsbergiu ir išgirsti jo sveikinimo žodį. Jam yra paskirtas Baltiečių laisvės lygos žymuo, o dail. Hiro Yagamata yra nupatęs didžiulį Kaune atstatyto Laisvės paminklo paveikslą. Konferencijos ir minėjimo dalyviams bus rodomas „Kruviniojo sekmadienio“ filmas, atskleidžiantis sovietų parašutininčių žiaurumus Vilniuje ir lietuvių kovą už laisvę. I vakarinį pokylį pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas baltietis ir ypač lietuvių remiantis JAV senatorius Daniel P. Moynihan. Baltiečių lygai šiuo metu vadovauja Angelė Nelsienė, kuri taipgi yra ir JAV LB tarybos prezidiumo pirmininkė. Dienraštis „Los Angeles Times“ sausio 28 d. pasižymėjusių žmonių skiltin „People in the News“ įjungė ir jos nuotrauką su trumpu veiklos aprašymu.

Britanija

PLB valdybos pirm. dr. Vytautas Bieliauskas vasario 7-10 d. lankėsi Britanijos sostinėje Londone ir ten susitiko su Lietuvos užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu. Jiedu aptarė išeivijos lietuvių pagalbą Lietuvos nepriklausomybei stiprinti ir aplankė Vinčą Balicką, Lietuvos atstovą Britanijoje. Pastarasis savo svečiams padarė dabartinės diplomatinės veiklos apžvalgą. Abu svečiai taipgi susitiko su DBLS centro valdyba ir jai padarė savo pranešimus. Vakariene Lietuvos užsienio reikalų ministeriui A. Saudargui ir PLB valdybos pirm. dr. V. Bieliauskui surengė „Vienybės“ klubas. Jon įsijungė „Laisvosios Europos“ ra-

dijo lietuvių programos direktorius dr. Kęstutis Girnius ir Lietuvos informacijos biuro vedėjas Londone Gražvydas Kirvaitis.

Londono lietuvių Maironio vardo savaitgalio mokyklėlė 1990 m. gruodžio 8 d. kalėdinės eglutės programėle užbaigė ketvirtųjų mokslo metų pirmąjį trimestrą. Šį kartą nebuvo svečių iš Lietuvos, neatvyko ir nuolatinės mokyklėlės renginių rėmėjas kun. dr. Jonas Sakėvičius, MIC, Sv. Kazimiero parapijos klebonas, susilaukęs žingsnius sulėtinančio garbaus amžiaus. Į mokytojų eiles dabar įsijungė jį pavaduojantis kun. Ričardas Repšys, MIC. Vaikų šventės susirinkusius dalyvius pasveikino mokytojas Vladas Gedminas. Kalėdinį giesmių pagėdojo jaunesnieji ir vyresnieji moksleiviai. Kalėdų senelis, atvykęs iš Lietuvos, dovanėles vaikams buvo paslėpęs po jų darbeliais papuoštą kalėdinę eglutę.

Vokietija

VLB Stuttgart apylinkė 1990 m. spalio 6 d. Kolpingo namuose Bad Cannstatte atšventė Padėkos dieną ir prisiminė J. Tumą-Vaizgantą jo praėjusių 120-tųjų gimimo metinių progą. Mišias koplyčioje atnašavo kun. Kazimieras Senkus, pamokslą sakė ev. kun. Fr. Skėrys. Akademine minėjimo dalyje pasiskaitė apie J. Tumą-Vaizgantą ir jo kūrbybą skaitė lituanistas Vincas Natkevičius. Lietuviškų dainų ir operų arijų koncertą surengė sol. Lilijana Kopūstaitė ir pianistė Rasa Biveinienė, viešnios iš Vilniaus, iš Lietuvos gautų paveikslų parodą — V. Orvidas ir V. Brazaitis. Programa baigta Lietuvos himnu.

Lenkija

Lenkijos lietuvių tebejungia kas trys mėnesiai pasirodantis „Aušros“ žurnalukas. Jo skurdžios veiklos trisdešimtmėnis 1990 m. lapkričio 25 d. Mišiomis paminėtas Punsko bažnyčioje ir oficialiųjų dalimi Punsko vidurinėje lietuvių mokykloje. 1957 m. įsteigta Lietuvių visuomeninė kultūros draugija (LVKD) planavo leisti „Dainavą“, bet šį pasiūlymą atmetė anuometinės komunistinės Lenkijos cenzūra. Pirmas „Aušros“ numeris skaitytojus pasiekė 1960 m. rugsėjo mėnesį, Lenkijos vidaus reikalų ministerijai redaktoriumi patvirtinus Zigimą Stoberskį. Pradžioje „Aušrai“ teko būti nereguliariu leidiniu, kurio nebuvo galima pranežuoti ir platinti Lenkijos pašto skyriuose. Tik 1973 m. „Aušra“, tapusi reguliariu, bet dėl lenkų spausdintinių vėluojančiu leidiniu, buvo pripažinta Lenkijos pašto. Redakcijoms teko dirbti Varšuvoje, Seinuose ir dabar Punske. Šiuo metu didžiausią problemą sudaro nepakankamos lėšos, valdžiai sumažinus finansinę paramą. „Aušrą“ dabar redaguoja žurnalistė Alicija Sitarasienė, talkinama Sigito Birgelio, Broniaus Vaznelio, Danutės Krakauskienės ir Algio Uzdilios. Į „Aušros“ pagrindinių bendradarbių eiles įtraukiami: ilgametis Punsko lietuvių gimnazijos mokytojas Jonas Stoskelūnas, agronomas Jonas Pajaujis, Punsko-Seinų krašto saviveiklininkai Juozas Maksimavičius, Juozas Vaina, mokytojas Algis Uzdila, pokaryje Lenkijoje toli nublokštas Antanas Suraučius.

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. **ELEKTROS INSTALIAVIMUS**
2. **Skalbimo mašinas ir džiovintuvus**
3. **Elektrines plyteles**
4. **Vėsinimo sistemas**
5. **„Intercom“ sistemas**
6. **Centrinis dulkių siurblius ir kt. įrengimus**

Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronte.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere — Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu „Union Gas“ atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

Nepriklausomybės šventė Toronte-Mississaugoje

Susitikimo vakaras • Vėliavos iškėlimas prie rotušių • Iškilmingos pamaldos • Minėjimas Anapilyje

KLB valdyba vasario 15 d. Toronte Priskėlimo parapijos salėje surengė kitataučiams vakarą-priemimą. Jame dalyvavo valstybių konsulai, federacinės, provincinės, Toronte miesto valdžių atstovai, parlamentariai, įvairių tautybių bendruomenių atstovai ir etninės spaudos redaktoriai.

Vakaro programos vadovė Irena Ross perskaitė Vilniuje žuvusiųjų pavardes, o dalyviai atsistojimu pagerbė naujus Lietuvos kankinius. Pirmuoju kalbėjo Lietuvos gen. konsulas H. Lapas. Jis savo žodyje minėjo, kad pirmoji valstybė, su seniausiais veikiančiais parlamentu, Islandija pripažino faktinę Lietuvos nepriklausomybę. H. Lapas pakvietė žodį tarti Islandijos konsulą Toronte J. R. Johnson. Pastarajam buvo sukelto ovacijos. Jis padėkojo už pakvietimą ir palinkėjo Lietuvai šviesios ateities.

Kanados lietuvių bendruomenės vardu kalbėjo valdybos pirm. J. Kristolaitis, džiaugdamasis svečių atsilankymu ir dėmesiu Lietuvos reikalams.

Ilgesnį žodį tarė Pauline Browes, pilietybės ir daugiakultūrių reikalų ministerio sekretorė. Ji perdavė sveikinimus ministerio pirmininko Brian Mulronio, užsienio reikalų ministerio Joe Clarko ir pilietybės bei daugiakultūrių reikalų ministerio Gerry Weinerio. Prisiminė savo praėjusių metų viešnagę Lietuvoje. Jai didelį įspūdį padarė lietuviai, kurie dideliu atkaklumu ir taikingomis priemonėmis siekia išsilaivsinimo. Ji taipogi užsiminė, kad ir Otavoje kažkas vyksta dėl diplomatinės ryšių užmezgimo su Lietuvos vyriausybe.

Ontario premjero Bob Rae vardu kalbėjo ir nuosirdžiai sveikino parlamentaras J. Malkowski ženkli kalba, nes jis yra nebylys. Jo žodžius perdavė asmuo, suprantantis ženklų kalbą.

KLB medicininės pagalbos Lietuvai vajuos pirmininkė Rūta Girduškaitė dėkojo Toronte miesto tarybai už \$20,000 dovana siūsti vaistams į Lietuvą. Ji pakvietė kalbėti Toronte miesto tarybos narį Tony O'Donohue, kuris labiausiai rūpinosi, kad miestas suteiktų humanitarinę pagalbą. Pastarasis kalbėjo, kad negalima užmiršti drąsios lietuvių tautos kovos už savo ateitį. Taipogi priminė, kad prie miesto do-

Dr. PETRAS LUKOŠEVIČIUS sako pagrindinę kalbą Vasario 16-sios minėjimo vasario 17 d. Anapilio salėje Mississaugoje

vanos išrūpinimo prisidėjo tarybos nariai – C. Korwin-Kuczynski ir W. Boytchuk.

Vėliavų iškėlimas

Vasario 16, šeštadienį, Lietuvos vėliava buvo iškelta prie Toronte miesto rotušės. KLB Toronte apylinkės valdybos pirm. K. Budrevičius paprašė burmistrą Art Eggleton tarti žodį. Jis nuosirdžiai sveikino lietuvių, linkėdamas greitai sulaukti pilnos nepriklausomybės. Dalyvavo nemažai jaunimo.

Vasario 17, sekmadienį, Lietuvos vėliava buvo taip pat iškelta prie Mississaugos miesto rotušės. Kalbėjo burmistrė H. McCallion, pasidžiaugdama lietuvių įnašu Kanados gyvenime ir reikšdama geresnių laikų viltį Lietuvai. Ji perskaitė miesto tarybos šiai progai skirtą deklaraciją. Vėliavos iškėlime dalyvavo ir miesto tarybos narys D. Culnam. KLB Toronte apylinkės valdybos vardu kalbėjo K. Raudys. Padėkos žodį tarė Anapilio parapijos klebonas kun. J. Staškus. Abiejose vietovėse buvo sugiedoti Kanados ir Lietuvos himnai.

Pamaldos

Išganytojo (evangelikų), Priskėlimo parapijos ir Lietuvos kankinių šventovėse vasario 17, sekmadienį, vyko iškilmingos pamaldos. Buvo pasakyti šventei pritaikyti pamokslai. Organizacijos pamaldose dalyvavo su vėliavomis. Į pamaldas įsijungė Toronte Maironio mokyklos mokiniai, atlikdami Mišių skaitinius, nešdami aukas prie altoriaus.

Minėjimas

Toronte ir apylinkių lietuvių Lietuvos nepriklausomybės 73-

čiąją sukaktį minėjo vasario 17, sekmadienį, Anapilio salėje Mississaugoje. Minėjimas buvo pradėtas invokacija, Kanados himnu ir vėliavų įnešimu. Invokacija sukalbėjo klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, Kanados himną sugiedojo Toronte vyrų choras "Aras". Vėliavų įnešimui vadovavo šaulys P. Jonikas.

Salės scenos papuošimas išreiškė šventės nuotaiką, susietą su siaubingaisiais įvykiais sausio 13 d. Vilniuje. Viena šone didžiulės trispalvės fone buvo sužymėti žuvusių aukų už Lietuvos laisvę vardai ir pavardės, o vidury scenos kabojo plati ilga juosta, ant kurios buvo matyti užrašas – Vasario 16 ir tautinių spalvų žėrėjime kryžius. Simbolinį scenos papuošimą atliko dail. Algis Rimkus. Jo kūryba puošė ir minėjimo programos viršelį.

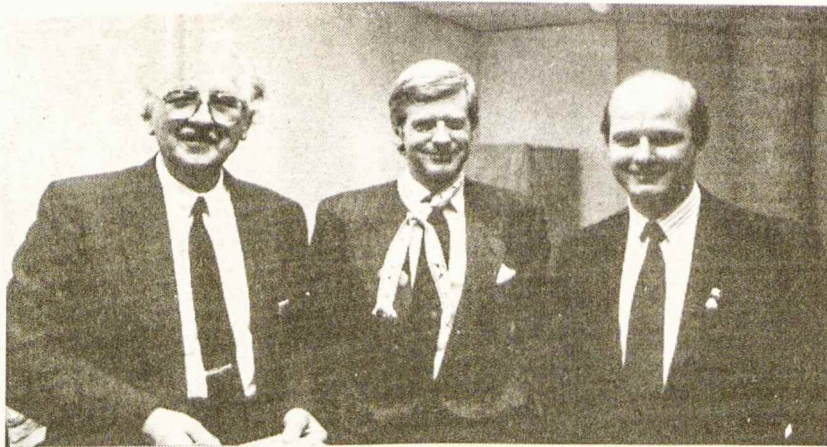
PAULINE BROWES, Kanados pilietybės ir daugiakultūrių reikalų ministerio parlamentinė sekretorė, jautriai kalbėjo KLB valdybos kitataučiams surengtame susitikimo vakare vasario 15 d. Priskėlimo parapijos salėje

Jaudinantis momentas, kai "Atžalyno" jaunimas, mergaitės ir berniukai, pasipuošę tautiniais drabužiais į sceną atnešė degančias žvakutes, mažą mergytę, lydimą mergaitės ir berniuko, prie žuvusiųjų sąrašo padėjo geltonų rožių puokštę, o į širdį smigo "Aro" choro giedami žodžiai: "Viespatie, leisk man numirti Tėvynei laukus..." Toronte vyrų choras "Aras" dar sugiedojo Maironio "Lietuva brangi".

Kalbos

Šventės programai vadovavo prityrusį pranešėją Ramūnę Sakalaitę-Jonaitienę. Pirmuoju kalbėti ji pakvietė Lietuvos gen. konsulą H. Lapą. Jis priminė – kovą už nepriklausomybę pradėjo kūrėjai-

MIEČI TAUTIEČIAI!
Nepamirškite ir neapleiskite Lietuvoje mirusių giminių, artimųjų bei draugų kapų. Pagarba mirusiems – tai pagarbą gyviniui.
UŽDARA AKCINĖ BENDROVĖ VITA
Jums pagaiduojant paruos kapų, sūvalykimo projektą, pastatys paminklą ir antkapį, įrengs tvorėlę, iškal užrašą, sutvarkys ir prižiūrės kapus, padės surasti giminių, artimųjų ir draugų nežinomas laidojimo vietas, perkels Jums brangią žmonių paliktą ir beieškant Lietuvos kapų, išsivisimo rikiuotės paslaugomis.
Kviečiame užsienio firmas ir organizacijas bendradarbiauti ir paremti mūsų veiklą.
Kreipinys: Lithuania 255026 Kaunas 26, BOX 957, VITA.

Nepriklausomybės šventės minėjimo vasario 17 d. Anapilio salėje. Iš kairės: KLB krašto valdybos pirm. JUOZAS KRISTOLAITIS, parlamentaras DAVID KILGOUR, pasakęs pagrindinę kalbą, KLB raštinės Otavoje vedėjas VYTAS ČUPLINSKAS

savoriai, kurią tęsė laisvės kovotojai – partizanai. Dabar visa tauta, vadovaujama Vytauto Landsbergio, kovoja už visišką laisvę. Lietuvos išeivija turi padėti jam iškovoti diplomatinį pripažinimą. Pirminė taip pat, kad Islandija pirmoji valstybė pripažino teisėtą Lietuvos vyriausybę. Su didelėmis ovacijomis buvo suktas Islandijos konsulas J. R. Johnson. Pastarasis savo žodyje pažymėjo savo krašto kovas už nepriklausomybę ir linkėjo Lietuvai geresnių laikų.

KLB valdybos pirm. J. Kristolaitis sveikino šventės dalyvius ir padėkojo visiems, kurie padeda Lietuvai.

Kultūrininko premija

Tokią premiją jau kuris laikas kasmet paskiria KLB valdyba. Šiais metais ši premija teko Toronte "Volungės" chorui. Premijos mėcenatas – Toronte Priskėlimo parapijos kredito kooperatyvas. Dr. S. Čepas, šio kooperatyvo valdybos pirmininkas, \$1000 premiją įteikė muz. D. Viskontienei, "Volungės" vadovei. Minėjimo buvo pagerbti Toronte gyvenantys kūrėjai-savariai – Vl. Kazlauskas ir L. Vastokas. Pirmasis dalyvavo iškilmėse.

Pagrindiniai kalbėtojai

Pirmasis kalbėjo dr. P. Lukoševičius, buvęs KLB valdybos pirmininkas ir dabartinis Kanados lietuvių muziejaus-archyvo tarybos pirmininkas. Jis su žmona Irena neseniai svečiavosi ilgesnį laiką Lietuvoje, kur teko susipažinti su Lietuvos dabartiniu gyvenimu. Šia tema jis ir kalbėjo.

Lietuvių tautos nusistatymas aiškus – tik pilna nepriklausomybė. Ar reikia didesnių įrodymų, kad jaunimas savo krūtinėmis gina laisvę.

Kalbėtojų teko Lietuvoje susipažinti su politikais, mokslu, žmonėmis, kultūrininkais ir su eiliniiais tautiečiais. Teke, būti ir Lietuvos kaime.

Žmonės dar spaudžia dideli ekonominiai sunkumai. Bet jie pasiryžę viską iškęsti, tik kad sovietai juos paliktų ramybėje. Kaime dar esą daug senosios tvarkos pėdsakų. Bet Lietuvos parlamentas dar reikalingas sprendimus ir gyvenimas kaime turėtų pasikeisti.

Antras kalbėtojas buvo Kanados parlamento narys D. Kilgour. Su juo supažindino Romas Garbaliuskas, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdybos vienas iš pirmininkų. D. Kilgour yra liberalų partijos narys ir baltiečių geras draugas. Jis padėjo įsteigti KLB raštinę Otavoje.

D. Kilgour savo kalboje užsiminė svarbiuosius Lietuvos istorijos įvykius, ilgiau sustodamas prie dabartinės Lietuvos būklės. Gyrė lietuvių drąsų užsispyrimą siekti teisėtų savo tikslų, gyrė taip pat lietuvių išeivijos bendruomenę, kuri stengiasi padėti savo kilmės kraštui. Paminėjo vasario 9 d. apklausą, kurioje tokia ne-

girdėta dauguma buvo pasisakyta už Lietuvos valstybę. Ragino Kanados vyriausybę de facto pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

Sveikinimai

Šventės dalyvius sveikino, prisimindami dabartinius skaudžius įvykius Lietuvoje, reikšdami bendrą baltiečių solidarumą Estijos gen. konsulas I. Heinsoo ir Kanados latvių federacijos vardu dr. V. Zarinš. Programos vadovė R. Sakalaitė-Jonaitienė perskaitė Kanados ministerio pirmininko Brian Mulronio ir pilietybės bei daugiakultūrių reikalų ministerio Gerry Weiner ir parlamentaro Jesse Flis sveikinimus. Ontario premjero Bob Rae sveikinimus perdavė provincijos pilietybės ministerė E. Ziembra. Premjeras pergyvena dėl žuvusių žmonių Vilniuje ir apgailestauja, kad jo pasiūsta delegacija į Baltijos valstybes negalėjo atlikti savo misijos.

Ilgesnį sveikinimo žodį tarė Mississaugos miesto burmistrė H. McCallion, išreiškdamą viltį lietuvių pergale.

Meninė programa

Toronte tautinių šokių ansamblio "Atžalynas" vyresnioji grupė, vadovaujama Vidos Vitkūnaitės, grakščiai sušoko "Siuntė mane motinėle", "Abi-rūseli", "Malūną" ir "Varkijietį".

Toronte vyrų choras "Aras", vadovaujamas muz. J. Govėdo, įspūdingai sudainavo J. Govėdo "Tau, sesute", Br. Jonušo "Ramovėnai žengia", V. Juozapaičio "Lietuva" ir J. Sauerzainio "Lietuviai esame mes gimę".

Pabaigai padėkos žodį tarė KLB Toronte apylinkės valdybos pirm. K. Budrevičius. Minėjimas baigtas Tautos himnu ir vėliavų išnešimu. Aukos buvo renkamos Kanados lietuvių bendruomenei ir Tautos fondui. Minėjimą rengė KLB Toronte apylinkės valdyba.

Veiksnių žodis

Vasario 16 proga paskelbė atsišaukimus VLIKas, ALTA, JAV Lietuvių bendruomenė ir PLB valdyba. Pirmajame sveikinama Lietuvos aukščiausioji taryba, skatinama visa išeivija: reikalauti savo gyvenamųjų kraštų diplomatinio Lietuvos pripažinimo, išvedimo iš Lietuvos sovietinės kariuomenės bei saugumiečių dalinių, telkti medžiaginę pagalbą Lietuvai. Atsišaukimą pasirašė VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, ALTos pirm. G. Lazauskas, JAV LB pirm. dr. A. Razma. Antrajame atsišaukime išreikštas sveikinimas Lietuvai, pabrėžiamas jos ryžtas įgyvendinti nepriklausomybę, skatinama išeivija aktyviai dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinime.

Minėti atsišaukimų tekstai "TŽ" redakcijoje gauti labai pavėluotai ir negalėjo būti išspausdinti šventei skirtose laidoje. J.A.

Prie Mississaugos miesto rotušės kalbą burmistrė H. McCallion, kai vasario 17 d. buvo iškelta Lietuvos vėliava

Baigė žemės kelionę

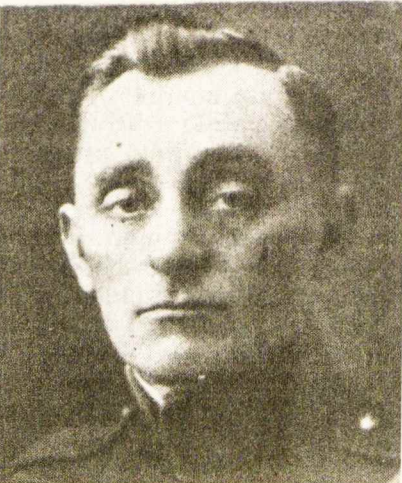
1991 m. vasario 9 d. su šiuo gyvenimu atsiskyrė nuosirdus lietuvių patriotas kūrėjas-savariaus a.a. Stasys Paciūnas. Velionis gimė 1902 m. liepos 1 d. Pociuniškių kaime, Bagaslaviškių parap., Gelvonų valsč., Ukmergės apskr. Baigiantis Rusijos revoliucijai ir pirmam pasauliniam karui, lietuviams reikėjo atsikvoti savo nepriklausomybę. Priešai kraštą spaudė iš visų pusių. Buvo organizuojami savanorių karių būriai, į kurių eiles tuo metu, būdamas 16-ko metų jaunuolis, įstojo ir Stasys Paciūnas. Po trumpo apmokymo su primityviais ginklais stojo į kovą prieš lenkus, bolševikus, o vėliau reikėjo padėti išvaduoti ir Klaipėdos kraštą. Lietuvos laisvę drąsiai savanorių buvo apginta. Laisvoje Lietuvoje Stasys tarnavo vidaus, o vėliau pasienio policijoje. Nuo 1938 m. buvo Gelvonų valsčiaus viršaitis. Okupuojam bolševikams, o vėliau vokiečiams, nelengvos buvo jo pareigos. Antrą kartą artėjant bolševikams, velionis pasitraukė į Vokietiją.

1948 m. atvyko į Kanadą ir apsigyveno Toronte. Pradžioje dirbo Molsono alaus varykloje, o vėliau vaikų ligoninėje iki pensijos, kur atliko įvairius rankų darbus. Nuo darbo atliekamą laiką Stasys pasidėdavo organizacijom: priklausė šaulių kuopai, įsteigė lietuvių pensininkų klubą ir buvo pirmasis jo pirmininkas. Jis daug prisidėjo prie Vilniaus namų statybos organizavimo. Buvo ramaus, nuosirdaus būdo, draugiškas ir visų mėgiamas. Velionis mėgo lietuvišką spaudą ir ją rėmė. Mėgo ir lietuvių renginius, kuriuos mielai lankydavo. Tautinėse šventėse visuomet būdavo pirmas su vėliava. Taip pat rėmė organizacijas ir ragino kitus į jas stoti. Visada rādavo laiko lietuvių reikalams. Sulaukęs 86 metų, susilpnėjęs sveikatai, susilpnėjo ir jo veiklumas. Trejus metus gyveno nuolatinėje priežiūroje, globojamas gailestingosios sesers L. Milios.

Mirė Sv. Juozapo ligoninėje, baigdamas 89 metus. Buvo pašarvotas Turner & Porter laidotuvių namuose, vasario 12 d. Priskėlimo parapijos šventovėje kelių kunigų buvo atlaikyti Mišios ir palaidotas į Sv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje. Vlodo Pūtvo kuopos šauliai, vadovaujami St. Jokubaicio, stovėjo garbės sargy-

boj iki atsisveikinimo prie kapo. Pasakytas paskutinis sudiev ir sugiedotas Tautos himnas. Visais laidojimo reikalais rūpinosi kaimynas D. Renkauskas. Visi laido-tuvių dalyviai buvo pakviesti į Vilniaus namų salę užkandžiams, kur p. Balsienė velionies prisiminimui vietoj gėlių surinko nemažai aukų Slaugos namų statybai.

Garbingam kūrėjui -savanoriui Stasiui Paciūnui tegu būna lengva Kanados žemelė lietuvių kapinėse. M.

A. a. kūrėjas-savariaus STASYS PACIŪNAS

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radio žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

AMERICAN EXPORT-IMPORT INC.
Chicago, Ill. 60641, U.S.A.

Canadian European Export-Import Co.
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860, Fax (416) 533-4910

Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą
Tikra naujiena – niekad nebuvo taip daroma

- Garantuoti žemiausios kainos, siuntinius pristatome į namus – patikimas, patikrintas patarnavimas.
- Visos kainos įskaitomos ir persiuntimą, gavėjas nieko nemoka.
- Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg ar 12 svarų.
- Siunčiame maisto siuntinius – reguliariai ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites.
- Persiunčiame pinigų – tiesiog iš rankų į rankas jūsų norimam asmeniui.
- Pasiunčiame gėles.
- Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams).
- Parduodame automobilius visoje Rusijoje.

Esant blogai padėčiai jūsų gimtuoje kraštuose, mes mažiname persiuntimo ir patarnavimo kainas JAV, kiek sąlygos leidžia.

Mūsų patvirtinti prekybininkai

R&R INTERPOSTMIR CO. 1055 Broadway, Buffalo NY 14212 Tel. (716) 894-9880	PIAST ENTERPRISES LTD. 121 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario M6R 2K9 Tel. (416) 531-8786
UKRAINIAN GIFT SHOP 11758 Mitchell, Hamtramck MI 48212, Detroit Tel. (313) 892-6563	ARKA LONDON 680 Dundas St. E. Tel. (519) 438-5271
BOMAR INC. 4754 1/2 W. Belmont Ave. Chicago 60641 (ILL) Tel. (312) 736-3136	BIG WIN CENTER 760 Brant St., Burlington, Ontario Tel. (416) 639-7547
UNIPOL TRAVEL 8831 49th St., Pinellas Park Florida 34656 Tel. (813) 544-8700	KAZAN TRADING CO. 83 Shanley St. Kitchener, Ont. Tel. (519)743-7653
UNIVERSAL TRAVEL 4117 Bee Ridge Rd., Sarasota Florida 34233 Tel. (813) 377-9025	SILESIA CO. 37 Helms Ave., Welland, Ontario Tel. (416) 734-4487

"Lietuva mūsų laukia
Mes būsimė kartu su tauta!"
ŠALFASS centro valdyba

SPECIALI KELIONĖ Į LIETUVĄ

Išvykstame iš Niujorko liepos 22 d. Grįžti galima rugpjūčio 6 arba 13 d.d.

Kelionė taikoma Pasaulio lietuvių sportinių varžybų dalyviams, kviečiami ir svečiai – ne-sportininkai. Visas lėktuvas liepos 22 d. yra paimtas vien lietuviams. Skrydžio kaina \$899(JAV) tiems, kurie atsiųs pradinį mokestį iki kovo 15 d. Užsirašiusiems po kovo 15 d. kaina bus \$999(JAV). Skrydis yra iš Niujorko į Rygą be pernaktavimo. Galima paimti vien skrydžius arba pilną "package" – viešbučiai, maistas ir t.t. Prašykite brošiūros.

Skrydis garantuojamas, gavus \$200(JAV) pradinį mokestį.

Prašoma siųsti keliautojo vardą, pavardę, adresą, telefoną ir grįžimo datą (rugsėjo 6 ar 13 d.d.).

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp Street, Brooklyn, NY 11229, USA
Tel. 718-769-3300 FAX 718-769-3302

Tūkstantis dainininkų dainų šventėje

JURGIS JANUŠAITIS

Pradėjome Naujuosius 1991 metus. Pradėjome su rūpesčiais, užsimondami šiais metais pademonstruoti ir išiešvius lietuvių kultūrinio gyvenimo gyvastingumą bei kūrybinius laimėjimus.

JAV ir Kanados lietuvių bendruomenės ėmėsi labai atsakingo darbo — š.m. gegužės 15-28 d.d. Čikagoje surengti dar išiešvijos istorijoje nebūtą renginį — Lietuvių muzikos šventę. Čikagoje veikias šventei rengti komitetas su atskirų renginių komitetais dažnai sėda prie stalo suvarbiams posėdžiams. Komiteto pirmininkas Stasys Baras, visuomet optimistas ir šiuose posėdžiuose ragina visus renginių komitetus stropiai dirbti ir tik tada su plačia visuomenės parama bus nugalėti visi sunkumai, o jų labai daug, ypač operai iš Lietuvos talka ir Septintojo dainų šventės. Reikės daug pinigų. Apie pinigus kalbėti labai nepopuliariai. Vėl šūktelėsime — aukų, aukų! Bet be aukų ir pasišventimo, sakoma, nėra laimėjimų. Tad ir čia, šiuo atveju glauskime dar kartą visos išiešvijos gretas ir savo darbu bei auka skubėkime muzikos šventės komitetui talkon ir mažinkime jų gausius rūpesčius.

Be abejo pats didžiausias Lietuvių muzikos šventės renginys — Septintojo dainų šventės. Šventės komitetas jau seniai ragino registruotis chorams, siųsti leidiniui medžiagą, chorų aprašymus, nuotraukas. Leidinio redaktorė, rašytoja Danutė Bindokienė dar kartą ragina — nedelsiant, iki kovo 15 d., atsiųsti tokias žinias: choro pavadinimas, vietovė, kurioje choras veikia; choro įsteigimo data; choro muzikinis vadovas ar vadovai; jeigu yra chormeisteris, akompaniatorius, dirigento pavardės ir pan.; visų narių sąrašą (pilną vardą ir pavardę abėcėlės tvarka); svarbieji choro renginiai tik paskutiniųjų penkerių metų laikotarpyje (ne nuo choro įsteigimo pradžios); dvi nuotraukas: vieną viso choro su muzikiniiais vadovais, antrąją — dirigento arba visų muzikų vadovų drauge. Jeigu choras veikia mokyklos ribose, prašoma nuotraukose fotografuoti tik choristus ir muzikos mokytojus be tėvų komitetų, mokyklos vedėjų ir kitų pašalinių asmenų.

Visas šias žinias siųsti šiuo adresu: Danutė Bindokienė, 7155 South Homan Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Negavus laiku tokių žinių, dalyvaujantys šventėje chorai nebus paminėti leidinyje.

Gautomis informacijomis jau užsiregistravo 22 chorai su 715 choristų. Taip pat šventėje dalyvaus jaunių-mokyklinių chorų su 214 choristų (paskutinėmis žiniomis, gali skaičiai keistis). Šventėje sutiko dalyvauti ir vadovauti programai mūsų iškilioji filmų žvaigždė, lietuvaite, Ann Jullian-Jūratė Nausėdaitė. Ją lietuviškoji visuomenė gerai pažįsta iš vaidmenų filmuose ir kitų pasirodymų. Tai nepaprastai miela, talentinga filmų žvaigždė, susilaukusi iš filmų pasaulio gerų vertinimų. Labai miela, paprasta, visada pasididžiuojanti savo tėvėlių lietuviška kilme, ką dažnai pabrėžia ir filmuose. Taigi šventė susilaukia ypatingos viešnios — programos vadovės.

Dainų šventės komitetas rūpinasi, kad joje dalyvautų ir daugiau iškilių žmonių — politikų amerikiečių. Jau gautas sutikimas ir šventėje dalyvaus Čikagos burmistras Richard Dallas, senatorius Alan Dixon, visada palankūs Lietuvai. Žinoma šventėje dalyvaus ir mūsų žymieji žmonės — konsulai, veiksniai vadovai, visuomenininkai.

Repertuaro komisijos pirmininkė Dalia Viskontienė informuoja, kad šventėje diriguos šie muzikai-dirigentai: Petras Armonas, Viktoras Ralys, Jonas Govečas, Faustas Strolia, Rita Kliorienė, Dalia Viskontienė, Darius Polikaitis ir Gediminas Purlys.

Šventę pajavirins tautinių šokių ansambliai, pašokdami keletą gražių tautinių šokių, kuriuos palydės choras dainomis ir orkestru. Tautiniai šokiai rūpinasi Nijolė Pupienė.

Komitetas nutarė, kad šventėje dalyvaujančių jaunių chorų (nuo 4-8 skyrių) dainininkai rengtųsi taip: mergaitės trumpais tautiniais drabužiais — sijonais-kiklikais, baltomis bluskuotėmis, baltomis kojineimis ir su karūnelėmis. Berniukai — šviesiom kelnėmis, baltais marškiniais su juostomis. Įsidėmėtina, kad apranga būtų vienosios.

Dainų šventės darbams vadovauja energingas solistas, visuomenininkas Vaclovas Momkus su dideliu būriu prityrusių visuomenininkų. Tad stropiai visi chorai ruoškitės šventei, gerai paruoškite dainas, kad jos didingai skambėtų Lietuvos garbei. Dainų šventės šūkis — prasmingas ir gražus: "Kad liktum Tu gyva". Tikimasi, kad į Lietuvių muzikos šventę gal galės atvykti ir Lietuvos vyriausybės aukšti pareigūnai, kaip garbės svečiai.

Apie kitas problemas pakalbėsime sekantį kartą.

Toronto tautinių šokių ansamblis "Gintaras" atlieka meninę programą vasario 10 d. Nepriklausomybės šventės minėjime Ontario Londono Šiluvos Marijos parapijos salėje

Pastabos apie Australijos lietuvių dienas

ALFONSAS NAKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Literatūros ir dainos vakaras

Po iškilingų pamaldų katedroje, po atidarymo iškilmų rotušėje, kažin ar bereikėjo dar vieno, didesnio susikaupimo reikalaujančio renginio? O vis dėlto tą patį gruodžio 26 vakarą Lietuvių namuose įvyko *Literatūros ir dainos vakaras*. Saliukė nedidelė, gal 200-250 kėdžių. Labai patogi renginiams scenoje, nes eilės iki galo tolygio kyla, tad visiems puikus matomumas. Publikos prisirinko pilnutėlė, nes buvau vienas iš tų, kurie užėmė paskutines vietas, atėję prieš scenai atsiveriant, manydami, kad prasidės 8.00, kai pradžios būta 7.30 v.

Pirmoje programos dalyje dalyvavo poetai iš Sidnio — Aldona Veščiuaitė, Jurgis A. Jūragis ir Eglė Žyžytė-Garrick. Adelaidiškis Viktoras Baltutis skaitė savo feljetoną "Pokalbis su savimi". Savo kūrybą deklamavo kauniškis aktorius Kęstutis Genys (apie jį kiek vėliau). Melburno ansamblis "Kanklės" atliko keletą kompozitorių bei lietuvių liaudies kūrinių.

Antroje dalyje pirmuoju pasirodė kauniškis deklamuojujas Laimonas Noreika. Sekė melburniškės poetės Marijos Malakūnienės kūryba, kurią perskaitė pranešėja Rasa Baltutytė, autorei negalint dalyvauti. Ir šiam kontinente gerai pažįstama poetė Lidija Šimkutė skaitė savo kūrinius (beje, mums gerai pažįstama ir A. Veščiuaitė). Dar su savo kūryba pasirodė poetas Bronius Žalys ir prozininkas Jonas Mašanaukas, bene pats jauniausias tarp visų literatų.

Pabaigai atėjo kauniškė liaudies dainų dainuotoja — solistė Veronika Povilionienė su būriu padėjėjų, Melburno

folklorinės grupės dainininkais. Ji man priminė amerikiečių komikę Rosanne Barr, tik jos balsas geresnis, miešas mūsų širdžiai. Bet jos šlaistymasis po sceną turbūt reikšė netikrumą, savim nepasitikėjimą.

Ivardijęs pavienius atlikėjus, dar norėčiau paskelbti ir grupinius. Pirmoje dalyje dalyvavo šie kanklininkai: St. Eimutis (vadovas), N. Zdanienė, A. Brovedani, A. Cininienė, J. Arienė, D. Danienė, A. Kuncaitė, D. Aras, A. Gabas ir P. Aras (garso koordinatorių). Folklorinę grupę sudarė: B. Staugaitienė (vadovė), E. Lipšys, A. Karazijienė, E. Klupšaitė, D. Antanaitienė, F. Sadauskas, A. Karazija, B. Karazijienė, K. Didelytė, R. Skeivienė, A. Vaitiekūnas, V. Čelna, D. Čepkauskas, G. Jankutė ir B. Prašmūtaitė.

Apie vietinių literatų, ypač poetų kūrybą, po minutę-kitą jų pasiklausius, sunku ką pasakyti. Sveikintinas vien jų pasirodymas publikai. ALD be literatūros vakaro negalėčiau nė įsivaizduoti!

Apie Literatūros ir dainos vakarą rašydamas žiūriu į sulenktą vieno programos lapo įrašą prieš atlikėjus: *ispildo*. Amerikos lietuvių seniai iš spaudos išmesta šiukšlė "puošia" kiekvieno ALD renginio programą, kitur po daugelį kartų. Ypač gėda, kad *ispildo* pakišta net literatams.

Svečiai iš Lietuvos

Dar apie svečius iš Lietuvos. L. Noreiką, dailiojo žodžio interpretuotoją, visi visame pasaulyje esame girdeję iš plokštelių, kasečių, radijo. Jis ir pats JAV bei Kanadoje yra viešėjęs. Šiame vakare deklamavo Maironį ir Salomėjos Nėries vieną eilėraštį, Maironiui dedikuotą, paaiškinęs, jog tam jį paskatins vysk. A. Vaičius (kuris šiame vakare pirmoje eilėje sėdėjo), to kūrinio viena posmelį deklamavęs katedroje. Tai buvo gražus Laimono mostas daugelio pasmerktai Salomėjai. Jam publika šiltai ir gausiai plojo.

Aktorius-poetas Kęstutis Genys čia buvo nuostabus debiutantas. Aš jį girdečiau Kanberoje ir parašiau pradžioje minėtame reportaže. Ten jį išgirdo tik šimtinė sostinės lietuvių. Dabar, ALD metu, jo klausėsi gal pusrėčio karto daugiau, bet jau žmonių iš visos Australijos, kurie ne atsitiiktinai, o dailiojo žodžio išsiilgę čia atėjo. Kęstutis Genys visus įelektrino ne tik dailiuoju žodžiu, bet ir jo perteikimu. Jo eilės — rezistentinė patriotika. Jis, pirmaeilis Kauno teatro aktorius, deklamuojuodamas savo kūrinius, kiekvienam posmui, eilutei, žodžiui teikė šilumos, dinamito. Kaip ir Brazilionis, jis šaukė tautą pabusti, nusikratyti dešimtmečių raudonojo slougiu, keltis iš (tautinių) nuodėmių, apsisvalyti ir atgimti. Jam deklamuojant galėjai girdėti ir zyžiantį uodą. Jam baigus, po kelių sekundžių mirtinos tylos, publikoje sprogo katučių audra, "valio" šauksmai. Pirmoje eilėje atsistojo vyskupas ir dižuomenė. Sustoję visi ir ilgai, ilgai plojo.

Su Kęstučiu susipažinau jau Kanberoje. Melburne daugiau pasisnekėjom. Šiaurės Amerikoje jis dar nebuves. Ar atskristų, jei gautų iškvietaimą? Taip, atskristų ir galėtų duoti rečitalius bent keliuose lietuvių telkiniuose. Veikėjai, atkreipkite dėmesį! Aš turiu jo adresą. Į Kanadą ir JAV jis galėtų atskristi šių metų gale.

Sporto šventė

Nors informaciniame ALD leidiny pažymėta, kad jį prasidės gruodžio 26, atidarymas įvyko gruodžio 27. Veikiausiai XII. 26 jau kas nors kur nors rungėsi.

Pirmoji atidarymo dalis — pamaldos St. John's šventovėje gruodžio 27. Ten nebuvo, bet žinau, kad pamaldas laikė ir pamokslą pasakė vysk. A. Vaičius. Antroji dalis vyko ankstyvą XII. 27 popietę viename Melburno stadione — Albert Park Basketball Stadium. Iš maždaug 300 užsiregistravusių sportininkų iš kelių Australijos miestų paradosi su vėliavomis dalyvavo 154.

Džiugu buvo žiūrėti, kol jie žygiavo. Sveiki, žvalūs abiejų lyčių jaunuoliai, dauguma tarp 10 ir 30 metų amžiaus. Kiek liūdniau buvo, kai prieita prie mūsų Tautos himno. Traukė publikoje jų tėvai ir seneliai, o tų žvaliųjų jaunuolių tik retas bežiopėjojo...

Už 2 dol. nupirktą programą ir šiose iškilmėse man nieko nepadėjo. Iš klausos užsirašiau tik keletą pavardžių. Prel. P. Butkus sukalbėjo maldą. Vysk. A. Vaičius pasakė trumpą kalbėlę, joje perduodamas kard. Vincento Sladkevičiaus, visų Lietuvos vyskupų bei kunigų pasveikinimus.

Po jo kalbėjo Lindsey Gaze, latvis treneris. Žodžiu sveikino Australijos LB krašto v-bos pirm. Juozas Maksvytis. Buvo gal ir daugiau kalbėtojų, bet jų pavardžių mano ausis nepagavo. Paskutiniu metu kalbėjo Lietuvos olimpinio komiteto atstovas prof. Jonas Mackevičius paskelbė žaidynių pradžią.

(Bus daugiau)

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ralų paliktas apytuštis Ontario provincijos iždas, prasidedantis ekonominis atoslūgis, augantis biudžeto deficitas. Finansinei paramai jis pasirinko aplinkinius kelius su talkininkais. Pirmiausia Ontario aukščiausiasis teismas šėsių mėnesių laikotarpiui sustabdė skolintojų pareikalautą "Algoma Steel" liejyklos \$800 milijonų skolos grąžinimą. Tada liejykla buvo parūpinta Kanados banko "Royal Bank" \$60 milijonų paskola darbuvi tėti. Tos papildomos paskolos grąžinimą po \$15 milijonų garantavo Ontario vyriausybė, "Algoma Steel" liejyklos savininkė "Dofasco Inc." bendrovė ir Ontario vyriausybė.

Deja, tai yra tik laikinai sprendimas, bankroto pavojų pašalinantis pusmečiui. Premjeras Bob Rae plieno liejyklos "Algoma Steel" atėitį tikisi išspręsti specialia konferencija. Jon išjungs Ontario valdžios, pačios liejyklos, "Dofasco Inc.", unijos "Steelworkers of America", Sault Ste. Marie, Kanados vyriausybės ir bankų atstovai.

Sprendimas nebus lengvas, nes plieno paklausa šiuo metu yra sumažėjusi. Ilgus metus nuostolį nešusiai "Algoma Steel" liejykklai reikės našesnių darbo metodų, unijos išsikvotų atlyginimų sumažinimo, streikų pašalinimo. Tik tada laisvoje rinkoje ji galės varžytis su kitomis plieno liejyklomis JAV ir Kanadoje.

Ontario premjero Bob Rae NDP vyriausybė taip pat slepia nepakeliamos finansinės problemos. Dėl jų jau teko atsisakyti rinkiminio vajuas pažadų Ontario gyventojams, nes jų įgyvendinimas būtų pareikalavęs \$4,2 milijono papildomų išlaidų dvejų metų laikotarpyje. Premjeras Bob Rae teisinasi, kad pažadus tebus galima įgyvendinti po sekančių Ontario parlamento rinkimų.

Jo finansų ministeris F. Laughrenas balandžio 1 d. prasidešančiais finansiniais 1991 m. paramą ligoninėms, universitetams, koledžams, švietimo valdyboms ir gyvenviečių savivaldybėms padidino \$1,2 milijono. Bendroje lėntelėje tas padidinimas siekia 8,3%, o atskirose grupėse — 5-9,5%. Ligoninėms finansų ministeris F. Laughrenas paskyrė \$7,3 milijono, universitetams — beveik \$2 milijonus, koledžams — 828 milijonus, švietimo vadyboms — \$4,9 milijono.

no, gyvenviečių savivaldybėms — \$948 milijonus.

Tokiu palyginti labai ribotu finansinės paramos padidinimu nėra patenkintos jų gausiančios institucijos. Finansų ministeris F. Laughrenas skundžiasi, kad jo laukia sunkūs sprendimas — biudžetinis \$2,5 milijono deficitas arba pajamų mokesčio padidinimas Ontario gyventojams.

Kanados finansų ministeris M. Wilsonas pranešė numatytą įmokų Kanados pensijų fondui padidinimą. Šiuo metu tas fondas turi \$41,1 milijono, bet pagal dabartines įmokas jo lėšų neužtektų padengti pensijų išmokoms 2011 m. Su provincijų finansų ministerais buvo nutarta įmokų padidinimą pradėti 1992 m. Maksimali metinė dirbančio kanadiečio įmoka tada padidės nuo \$679 iki \$684 ir 1996 m. palaipsniui pasieks \$935. Bendros darbdavių ir dirbančiųjų įmokos 1992 m. Kanados pensijos fondą papildys \$8,2 milijono, o 1996 m. taip pat laipsniškai — \$12,6 milijono.

Įmokų padidinimą diktuoja gausėjantis pensininkų skaičius. Kanados pensijos įmokos apima visus dirbančius kanadiečius nuo aštuoniolikos metų amžiaus. Pilnai Kanados pensijai gauti reikia 65 metų amžiaus, dalinei — 60 metų. Į Kanados pensijos planą nėra įsijungusi tik Kvebeko provincija, turinti savo atskirą pensiją. Finansų ministerio M. Wilsono praneštą įmokų padidinimą turi patvirtinti Kanados ir provincijų vyriausybės bei jų parlamentai. V. Kst.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai

(contact lenses).

HALLING CONTRACTING

(Estonian)

• Atnaujinimai — visų rūšių

• Koklinių plytelių (tile) dėjimas

• Vandentiekio vamzdžių taisymas

• Dažymas

• Vėdinimo įvedimas

• Elektrinio šildymo taisymas

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

Lietuviškų filmų festivalis Toronte

"Už nepriklausomą Lietuvą"

PROGRAMOJE: geriausi Lietuvos kino studijos paskutiniųjų metų filmai; susitikimai su žymiaisiais Lietuvos kino meno veikėjais, autoriais ir režisieriais.

Š.m. kovo 15, penktadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje:

"SUGRĮŽIMAS", rež. P. Abukevičius. Dokumentinis filmas. Sibiro kankinių istorija 1940-1953 m.

"Moteris ir jos keturi vyrai", rež. A. Puipa. Vaidybinis filmas, tarptautinio festivalio laureatas. Veiksmas vyksta 19 amžiuje Lietuvos pajūryje.

Š.m. kovo 16, šeštadienį, 1 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose:

"Romos Kalanta", rež. R. Banionis, A. Šiuša. Dokumentinis filmas apie jauną Lietuvos didvyrį.

"Vaikai iš Amerikos viešbučio", rež. R. Banionis. Vaidybinis filmas, pasakojantis apie KGB jaunosios kartos persekiojimą. Šis filmas dalyvauja tarptautiniame Berlyno filmų festivalyje.

4 v.p.p. "Dar sykį Lietuva", rež. E. Zubavičius. Dokumentinis filmas apie Lietuvos psichologinį, tautinį ir valstybinį atgimimą. Supažindina su pagrindiniais politiniais, kultūriniais ir religiniais Lietuvos veikėjais.

"Lietuva: žodžiai į sąžinę". Dokumentinis Lietuvos kino studijos filmas apie sausio 13 dienos Kruvinąjį sekmadienį.

7 v.v. "DOSJE" (byla), rež. E. Zubavičius. Dokumentinis filmas, rodantis sovietinės okupacijos nuostolius Lietuvai ir jos gyventojams, pradedant 1940 m. Lietuvos aukso išvežimu ir baigiant 1990 m. ekonomine blokada.

"Bilietas į Taj-mahal", rež. A. Puipa. Vaidybinis filmas, pasakojantis kaip net fizinė mirtis negali sunaikinti žmogaus svajonių pokario metais Lietuvoje.

Festivalyje dalyvauja visų filmų režisieriai. Filmai rodomi plačiame ekrane su angliškais užrašais. Kvieskime visus, kuriuos domina Lietuvos istorija, jos kultūra ir tautos nepriklausomybės kova.

Bilietų kainos: iš anksto užsakant ar perkant — \$5, prie įėjimo — \$6, moksleiviams — \$3.

Bilietai platunami sekmadieniais parapijose ir Lietuvių namuose. Bet kokių laikų teirautis: V. Kulnys tel. 769-1266, E. Maciauskas tel. 531-8300. Dalis pajamų skiriama Kruvinąjo sekmadienio aukoms.

Kovo 16 ir 17 d.d. Toronto Lietuvių namuose įvyks

Lietuvos grafikos ir tautodailės darbų paroda. Rengia dail. J. Račkus.

Parodoje eksponuojami vėliausi Lietuvos grafikų ir tautodailininkų kūriniai.

Parodos atidarymas — kovo 16, šeštadienį, 12 v. Bus atidaryta ir sekmadienį, kovo 17 d, iki 6 v.v..

Festivalį ir parodą rengia:

KLB Toronto apylinkės kultūros komisija, Prisikėlimo parapijos visuomeninė sekcija, Kanados lietuvių jaunimo sąjunga, Lietuvių namų kultūros komisija.

J&L SULIMERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

TAX
TRO
NIX

Certified
Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMA!

Remdamiesi šiuo šūkiu, mes patikriname savo klientų kiekvieną atvejį, žiūrime tikras ir užslėptas galimybes, kaip sumažinti mokesčius jūsų naudai. Tokioje situacijoje, kaip nuo kuklaus \$28,275 užd darbo, reikia mokėti 42%(!) nuo kiekvieno uždirbto dolerio. Esant sudėtingom mokesčių taisyklėm, kiekvienais metais milijonai mokesčių mokėtojų permoka jau ir taip aukštus mokesčius (atminkite Kanados mokesčių įstaiga nežiūrės, kad jums būtų geriau), bet mūsų TAX-PRO kompiuterinė sistema lengvai apskaičiuos jūsų naudai.

Naudodami šią programą, mes garantuojame, kad mūsų mokesčių apskaičiavimai yra naudingi jums ir daromi kaip galima daugiau sumažinti jūsų mokesčius, ir tai atliekama su moraliniu įsipareigojimu.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalba apskaičiavimo rezultatus. Mes garantuojame, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi.

Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome \$20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakeitimų ir pridėtinų mokesčių formos sudėtingumų, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lyggyje. Kompiuterio dėka ne tikitami mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitybės kompanijų — "chartered accounting companies" — naudoja mūsų patarnavimą), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas — \$26.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis — tarp \$29.00 ir \$39.00).

Be to mes teikiame AUTOMATIŠKĄ 25% NUOLAIDĄ jūsų sutuoktiniui(ei).

Atlyginiman taipgi įeina:

- Ištisy metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Vienkartinis patarnimas pradedant arba parduodant savo verslą.
- Investavimo patarnimas, arba
- nuomojimo nuosavybės pajamų patarnimas.
- Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarnimas.

DĖL PATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų "BUSINESS 1" programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: • knygvedyboje, • pajamų ir išlaidų lapuose, • balanso lapų paruošime.

Istaiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. — 19.30 v.v., šeštadieniais nuo 10 v.r. — 16 v.v.

Norint pasinaudoti prieštine 10% nuolaida, atneškite apskaičiuoto atlyginimo. 10% / kompiuterio

Nereikalingas psichinės sveikatos pažymėjimas

Kun. dr. Antano Paškaus knyga „Asmenybė ir religija psichologinio vystymosi perspektyvoje“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Pratarmėje studijos autorius kun. dr. Antanas Paškus pastebi, kad nėra brandaus religingumo be brandžios asmenybės. „Antra vertus, žmogui nereikalingas psichinės sveikatos pažymėjimas, kad būtų priimtas Dievo akyse“. Šioje knygoje asmenybės ir religijos santykių problema nukeliama į konkrečią plotmę. Ji svarstoma psichologinio vystymosi perspektyvoje, remiantis psichologijos mokslo radiniais.

Knyga *Asmenybė ir religija psichologinio vystymosi perspektyvoje* susideda iš trijų dalių. Pirmoje dalyje aptariama asmenybės psichologijos ir religijos perspektyvoje. Čia nagrinėjama religija ir krikščionybė, asmuo ir asmenybė, psichologinis brandumas ir krikščioniškasis brandumas. Artimesniam susipažinimui pateikiama keletas minčių ir ištraukų.

Psichologijos pareiga — apčiuopiamų religinių apraiškų analizė. Psichologijos mokslas neklaušia, ar Dievas iš tikrųjų egzistuoja, koks yra Dievo santykis su žmogumi, ar Kristus yra Dievas, bet klausia, kaip visa tai žmogus išgyvena ir kokios to išgyvenimo pasekmės. Sociologinėje plotmėje tikėjimas darosi akivaizdus kaip religija, pasirodanti institucinėmis, papročiu bei valdos formomis. Visai kitaip yra su tikėjimo prasme, kurios moksliniais metodais apčiuopti negalima.

Maddi asmenybės teorijas skirsto į tris pagrindines grupes: konflikto, atbaigos ir nuoseklumo. Konflikto modelyje prieildžiama, kad asmuo yra neišvengiamame dviejų stiprių bei priešingų jėgų susikirtime. Viena jų jėgų gali rasti asmenyje, o kita — visuomenėje. Atbaigimo modelis teigia žmoguje esant tik vieną jėgą, vienos skleidimosi bei augimo ypatumą. Nuoseklumo modelis pabrėžia informaciją ir emocinę patirtį, kurias individas gauna sąveikoje su išoriniu pasauliu.

Ivairiai nusakomi brandumo kriterijai. Knygoje ilgiau apsisotata prie Allport'o aprašytų psichinės brandos kriterijų. Pirmasis brandumo požymis yra savimonės išsivystymas. Savimonė vienaip ar kitaip atsako į klausimą, kas esu, kokių žmogumi esu ir kokie yra mano uždaviniai gyvenime. Antroji subrendimo žymė yra sugebėjimas šiltai santykiuoti su kitais. „Vaizdžiai kalbant, brandi asmenybė netersia oro, kurį kiti žmonės turi kvėpuoti“ (psl. 31). Psichologai pabrėžia savęs pripažinimą kaip svarbų psichologinės brandos bruožą.

Realistinės tikrovės suvokimas ir sumanymas taip pat yra brandžios asmenybės ženklas. Pagaliau brandumas reikalauja vienijančios gyvenimo filosofijos, kuri teiktų gyvenimo kryptį. Allport'as religinį brandumą irgi rikiuoja šešių kriterijų skalėje: diferenciacija, motivacija, moralinių pasekmių pastovumas, visapusiškumas, integralus vientisumas ir heuristiskumas.

Antroje knygos dalyje gvildinama psichologinės ir religinės raidos sąlyčiai vaikystėje, jaunuolio amžiuje, suaugusio amžiuje ir senatvėje. Ar-

čiau paliečiamas perėjimas iš vaiko į suaugusiojo religiją. Autoriaus manymu, iš visų asmenybės vystymosi teorijų eriksoniškoji bene geriausiai išryškina psichinės ir religinės raidos sąlyčius psichologinės brandos eigoje. Eriksonas randa aštuonias kritiškos raidos fazes, kada atsiranda naujų psichikos apraiškų. Eriksonas netiki, kad ankstyvosios fazės apsprendžia asmenybės vystymosi kryptį visam gyvenimui. Taip pat žmogaus vystymasis nesibaigia suaugusio amžiumi — vyksta visą gyvenimą.

Ryškindamas religijos vaidmenį asmenybės raidoje, autorius sustoja prie pagrindinių žmogaus gyvenimo laikotarpių. Detaliai aprašytos vaikystės psichosocialinės stadijos. Jaunuolišką raidos fazę galima aptarti perėjimu iš tvirtai pastovaus vaikystės pasaulio į neįtikinamą suaugusio pasaulį. Reikia pereiti ir neįtikinamą fazę. „Vikšras nevis dar, jeigu nepaliks savo kakono. Jaunuolis, neišsilaužęs iš uždaro šeimos ryšių tinklo ir, nepalikęs vaikystės pasyvaus nuolankumo, netaps veržliu, iniciatyviu, ir nepabus jame asmeninė draugystė“ (psl. 66). Bendraamžių grupė pakeičia tėvų autoritetą ir nustato ką daryti ir ko nedaryti, kas madoje ir kas ne, kaip rengtis, kokių vertybių siekti, kokius filmus žiūrėti ir kokius „dieveičius garbinti“ (psl. 72).

Autorius cituoja studiją (psl. 78), kur spėjama, kad kokie 5% Šiaurės Amerikos gyventojų esą psichologiškai subrendę. Sekančiame knygos puslapyje, kalbant apie suaugusiojo fazę, pastebima, kad „...išimtiniais atvejais, kai kurie į suaugusiųjų pasaulį iš viso neįeina — pasilieka „amžinai paaugliais“ (psl. 79). Atrodytų, kad „išimtinų atvejų“ kategorijoje susitelkusi didelė dauguma — net 95%!

Suaugusiojo amžiuje individas darosi laisvas dalyvaui abipusiam dialoge, kuris jau ženklina subrendusį intymumą. „Jis tampa pajėgus iš klausimo „kas aš esu?“ (tapatybė) pereiti į klausimą „kas mes esame?“ (intymumas). Atradęs save, jis jau gali rizikuoti „paaukoti“ dalį savojo „aš“ bendrajam „mes“ bendrystėje su kitu“ (psl. 81). Šiuo laikotarpiu pradeda stipriai pabrėžti saugumą; apsikraunama patogumais, apsidraudimais, taupymu... Čia atsiranda pavojus pradingti besaikiame darbe, dienos rutinoje, pasinerti savyje. „Lengvai galima tapti mąstytoju, savanaudišku vaiku, apsikrovusiu žaislų krūva. Tokia būklė jau būtų dvasinės stagnacijos ženklas. Iš tiesų, viduramžio metai daugeliui žmonių yra lėtas ar spartus stagnacijos procesas, nuo savęs ir pasaulio nusvetimėjimo laikotarpis“ (psl. 93).

Stagnacijos priešybė yra kūrybiškumas, kuris išplaukia iš žmogaus meilės savo darbams, idėjoms ir savo vaikams. Svarbiausiąją sėkmingo perėjimo į viduramžinę fazę reikia laikyti padidėjusį asmens pajėgumą rūpintis kitais.

Pagaliau pasiveja senatvė. Nors žmogus visada žinojo, kad yra mirtingas, dabar jis pajunta savo paties mirtingumą. „Nuo to, kaip individas šią paskutinąją gyvenimo kryptį išrūši, priklausys jo senėjimo eiga: giedra ir kūrininga ar apkartusi ir neviltinga“ (psl. 105).

JANINA MORKELIŪNIENĖ

Sugrįžimas

Sugrįžai, atėjai į sutryptas sielas, į sugriautas piliis svajonių. Sugrįžai, atėjai į mūsų kiemą, Mūsų namą, lauką, keliąne Rytųjau su atgaila nuširdžiausia, Su patepimu prie mirštančio lovos, Skambia giesme švenčiausiajai – Motinai žemės ir mūsų gerovės.

Sudėtą rankų liturginis gestas, Todėl graudi meditacija. Šventojo Rašto sakrališkas tekstas, Prasmingo kentėjimo stacijos – Viskas ramina, šildo ir glosto, Vientja, jungia širdis paklydusias, Trokštančias glausti, gydyti, guosti – Artimui meile gražia pražudusias.

Sugrįžai, atėjai į dvasią ir sąžinę, Į atmintį šitiek draskyta. Vėl į Tave – nuodėmingieji grėjiamės:

**ŠVENTOJI
MŪSŲ
BAŽNYČIA!**

pvz. apie kaltės kilmę ir jos raidą.

Visos iki šiol autoriaus parašytos knygos skaitomos gana lengvai. Jose apstu gražių naujadarų, kurie pajavirina ir patį skaitymą. Viena iš Lietuvos besilankanti lietuvaitė, perskaičiusi čia aptartą knygą, maždaug šitaip pasakė: „Knyga skaitoma daug lengviau, negu Maceinos raštai ir buvo lengva suprasti“. Kiek teko girdėti, kun. dr. Antano Paškaus knygos Lietuvoje yra populiarios ir graibstomos. Rekomenduojame ten vykstantiems bent kelerą jų nuvežti arba paštu pasiųsti.

Korektūros klaidų labai mažai, tik prie žodžio „psichologija“ buvo įstrigta: psichologijoje (psl. 22), psichologai (psl. 34), psichie (psl. 138). Kiek rimtesnis reikalas buvo teksto išleidimas aštuoniuose puslapiuose (psl. 34, 35, 38, 39, 42, 43, 46 ir 47). Turėjau gauti kitą knygos egzempliorių ir iš ten šviesraščiu trūkštamus puslapius pasidauginti.

Antanas Paškus, **ASMENYBĖ IR RELIGIJA PSICHOLOGINIO VYSTYMOSI PERSPEKTYVOJE**. Į laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti. Vėrelis Onos Baužienės. Čikaga, 1990. Kaina nepažymėta, bet arduodama už \$6.

“Gyvenimas šviesoje”

Lietuvos katalikų charizmatikų mėnraštis

VINCAS KOLYČIUS

Šio straipsnio autorius yra uolus charizmatinio sąjūdžio veikėjas, besireiškiantis ir kanadiečių bei amerikiečių gretose, nuolat sekantis ir šio sąjūdžio žingsnius Lietuvoje. RED.

Mus pasiekė jau 12-tas „Gyvenimo šviesoje“ numeris ir kol šios eilutės pateks į spaudą, jau bus pasirodęs ir 1991 m. pirmasis numeris. Tai yra Lietuvos atsinaujinimo Šventojoje Dvasioje, arba charizmatikų mėnraštis, kurio pirmas numeris išėjo 1990 m. sausio mėn. Yra džiugu, kad jis visus metus reguliariai lankė skaitytojus, kurių iki šiol dar nėra labai daug.

„Gyvenimas šviesoje“ yra kelių žmonių pasiryžimo ir darbo vaisius. Tie keli žmonės, tai red. kun. Valerijus Rudzinskas ir grupė jaunuolių Kaune, įsijungusių į Atsinaujinimo Šventojoje Dvasioje judėjimą. Aišku, pirmųjų metų darbas buvo sunkus. Redaktorius gyvena Lietuvos užkampyje — Rudaminioje, o visas techniškas darbas ir kita pagalba susispietusi Kaune. Be to, ryškus daugelio katalikų, ypač kunigų, abejingumas, kylas iš stoko informacijos apie šio judėjimo prasmę bei tikslą.

Pirmame „Gyvenimo šviesoje“ numeryje, redaktoriaus skiltyje, yra išaiškinta žurnalo kryptis ir gairės, kuriomis redakcija pasiryžusi vadovautis. Redaktoriaus rašo:

Žurnale stengsimės visur vadovautis Dievo Žodžiu, tikėdami, jog Šv. Rašto žodžiai atneš palaimą Jums, ramybę Jūsų namams, vidinį atsinaujinimą ir Dievo artumo išgyvenimą.

Viso to siekia Lietuvos Atsinaujinimo Šventojoje Dvasioje judėjimas. Judėjimo siekiai apima ir tradicinių tikinčiųjų išamoniimą, pagalbą įleisti šaknis į pirmųjų amžių krikščioniškojo gyvenimo ištakas, o tai savo ruožtu pagelbės suvokti Sakramentų, liturginių apeigų, Bažnyčios mokyto esmę.

Stengiamės uoliai darbuotis klusnume Dievo valiai ir Bažnyčios vyresnybei, kad Dievo Karalystė įsiviešpatuotų visų seserų bei brolių, su kuriais tik susiduriame, širdyse. Meldžiame Viešpatui, kad mūsų tėvyne Lietuva būtų atgaivinta Šventojoje Dvasioje ir visų savo planų bei troškimų išsipildymą išvystų vienybėje su Dievu, nes be Dievo laisvės namų nepastatysime.

Reikia pasidžiaugti, kad redakcija užsibrėžtos linijos ir laikėsi ištisus metus. Reikia tikėtis, kad laikysis ir toliau.

Per eilę numerių buvo spausdinamos ištraukos iš II Vatikano susirinkimo nutarimų, taip pat buvo vertimų iš angliškos spaudos, išryškinančios charizmatinių katalikų atsinaujinimą. Labai vertingi yra teologo jėzuito Francis Sullivan straipsniai. Kiekvienas žurnalo numeris yra savotiška įdomus ne tik informacijos, bet ir dvasinio ugdymo atžvilgiu. Pažymėtina, kad visas gegužės mėn. (nr. 5) nume-

Zvilgnis pro Vilniaus arkikatedros varpinę į Trijų kryžių kalną Vyt. Mazelis

ris buvo skirtas Marijai. Apie tai „Katalikų pasaulis“ rugpjūčio 6 d. numeryje tiksliai pastebi: „Tai turėtų išsklaidyti tradicinius priekaištus, esą charizmatikai atšala nuo sakramentinio gyvenimo, bei pamaldumo Marijai“. Tokie priekaištai yra nepagrįsti.

Per 6 numerius buvo spausdinami gana įdomūs atsiminimai „Ką mes regėjome ir girdėjome Amerikoje“. Tai trijų Kauno jaunuolių — Dalių Šmerauskaitės, Rūtos Šalaševičienės ir Justino Milušausko kelionė po Ameriką, kur jie balandžio mėn., globojami prel. V. Balčiūno, apėmė daug katalikų charizmatinių bendruomenių. Viena keliautojų — Rūta Šalaševičienė, anglų kalbos mokytoja, kiekvienam numeriui paruošė daug straipsnių, išversdama iš anglų kalbos. Kita keliautoja — Dalia Šmerauskaitė vadovauja Kauno jaunimo grupei, kuri pasivadina „Gyvieji akmenys“. Trečiam — Justinui Milušauskui Steubenville, Ohio, pranciškonų universitetas pasiūlė stipendiją, kuriame jis jau studijuoja nuo rugsėjo mėn. Tai nuostabus jaunas lietuvis, gerai išmokęs anglų kalbą per kelis mėnesius, dar gyvendamas Lietuvoje.

Taip pat reikia džiaugtis ir žurnale spausdinama poezija. Pats redaktorius kun. V. Rudzinskas yra poetas. Reikia tikėtis, kad jo poezija bus išleista kokios nors leidyklos. Kita poetė, kurios eilėraščiai yra beveik kiekvienam numerio, yra Julija Repečkienė. Tai gili poetės kūryba. Reikia dėkoti Dievui, kad Jis davė kantrybės ir ištvermės redakcijai bei darbininkams nepavargti. Pirmaisiais metais jie savo uždavinį atliko labai gerai ir su šiuo žurnalu daug prisidėjo prie dvasinio atgimimo Lietuvoje bei išieivijoje. Skaitytojų skaičius už Lietuvos ribų kol kas nėra didelis, bet pamažu augantis.

Labai palankiai apie „Gyvenimą šviesoje“ atsiliepė „Katalikų pasaulis“ (1990 m. rugpjūčio mėn.) K. Lukėno recenzija — straipsniu.

Žurnalas yra suinteresuotas rasti daugiau skaitytojų išieivijoje. (Jeigu kas norėtų „Gyvenimą šviesoje“ prenumeruoti, gali kreiptis į V. Kolyčų, 86 Glenholme Ave., Toronto, Ont. M6H 3B1, Canada).

Atsinaujinimo Šv. Dvasioje judėjimas Lietuvoje prasidėjo 1986-7 m. Platesniu mastu jis nepasireiškė, nes tai buvo naujas dalykas, todėl bažnytinė hierarchija į judėjimą žiūrėjo su abejingumu ir jam nepritarė. Vienas pirmųjų kunigų, įsijungusių į judėjimą buvo kun. Valerijus Rudzinskas, kuris, kaip jis pats sakėsi, perskaitęs prel. V. Balčiūno knygą „Šv. Dvasia — Bažnyčios atnaujintoja“, pajuto, kad tai reikalinga Lietuvos Bažnyčiai. Jis susisieko su charizmati-

kais Lenkijoje, iš ten gavo literatūros ir pats, stipriau pajutęs Šv. Dvasios veikimą, pradėjo apie save burti kitus, kurie Šv. Dvasios judėjimu domėjosi. Neturint užtenkamai patirties, atitinkamos literatūros, galimas dalykas, buvo padaryta tam tikrų klaidų, kurios paliko neigiamą įspūdį kitų katalikų, ypač kunigų, tarpe. Tačiau ir iš klaidų galima pasimokyti. Judėjimas iš lėto pradėjo plisti, atsirado vis daugiau tokių, kurie ieškojo dvasinio maisto, gilesnės dvasinės patirties ir judėjimą įsijungė.

Pažymėtina, kad atsiradus religinei laisvei, į Lietuvą pradėjo atvykti iš užsienio evangelistai, nekatolikai. Jie skelbė Jėzų pagal savas tradicijas ir daug kas, ypač jaunimas, prie jų prisijungė. Dėl to fakto daugelis kunigų pradėjo kaltinti charizmatikus. Bet tai neteisingas kaltinimas, nes jeigu būtų buvęs susidomėjimas, pritarimas ir pagalba iš Lietuvos kunigų, tai tas jaunimas būtų likęs Katalikų Bažnyčioje.

Nepaisant visų kliūčių, charizmatikų judėjimas per paskutinius 4 metus augo, įsijungė daugiau jaunimo ir vyresniųjų, kurie lieka ištikimi Katalikų Bažnyčiai ir ieško artimesnio ryšio su Dievu, prašydami Šv. Dvasios pagalbos. Šiuo metu Lietuvoje yra per 1000 katalikų charizmatikų, kurie veikia atskiruose miestuose. Didžiausia grupė yra Kaune, iš kurios 3 jaunuoliai, anksčiau minėti, lankėsi JAV. Čia jie susipažino su charizmatikų veikla, aplankė didžiąsias charizmatines bendruomenes, persivėję nemažai literatūros ir daug ko išmoko. Dabar į judėjimą įsijungia vis daugiau kunigų. Daug pritarimo gauna iš Vilkaviškio vyskupo J. Zemačio. Džiugu, kad kun. S. Tamkevičius, lankydamasis JAV-se, susipažino su katalikiškėmis charizmatinėmis bendruomenėmis ir, grįžęs Lietuvon, charizmatikams pasiūlė savo pagalbą.

1990 m. rudenį Lietuvoje lankėsi ses. Ignė Marijošūtė. Štai ištrauka iš jos pasikalbėjimo, duoto „XXI amžiaus“ (1990. X. 24) korespondentui:

Jeigu mes esame lojalūs katalikų tradicijai, tai privalome stengtis išlaikyti katalikų charizmatinį judėjimą. Reikia mums su savo katalikiška tradicija atsiverti Dievo malonės veikimui ir su tomis apraiškomis, kurios gal nepastovios, neperduotos per kartų kartas. O charizmatikų būrelius „nurašyti“, mano nuomone, būtų didelis nuostolis visai lietuvių tautai. Juose aš žiūriu nuostabų Dievo veikimą.

Panašiai kalbėjo ir Kastanas Lukėnas, vienas iš „Katalikų pasaulio“ redaktorių. Jis rašė: „O magstant bendrai apie katalikų charizmatinį sąjūdį, neprošal prisiminti Įstatymo mokytojo Gamalielio žodžius: „Jei šis susibūrimas ir ši veikla iš žmonių — jie žlugs savaime, o jei iš Dievo...“ („Katalikų pasaulis“ 1990 m. rugpjūčio 6 d.).

JAV lietuvių fondas žada surengti Lietuvos operos solistų — soprano Irenos Milkevičiūtės, tenoro Virgilijaus Noreikos ir pianistės Gražinos Ručytės-Landsbergienės koncertus kai kuriose lietuvių kolonijose. Koncertai balandžio mėnesį yra numatyti Bostone, Baltimorėje, St. Petersburg, Los Angeles mieste, Čikagoje, Detroite ir Klivlande. Informaciją teikia JAV lietuvių fondo igaliotiniai tose vietovėse.

A. a. Tatjana Babuškinaitė-Vasiliauskienė, Lietuvos operos ir baleto teatro balerina, turėjusi baleto studiją Bostone, mirė 1990 m. lapkričio 26 d. Gilbertowne, sulaukusi 78 metų amžiaus. Su religinėmis apeigomis palaidota Bostono Forest Hill kapinėse šalia savo vyro Jono Vasiliausko, taip pat Lietuvos baleto šokėjo, mirusio 1969 m. balandžio 27 d. Abu jie buvo Lietuvos baleto teatro solistai, sukūrę nemažai vaidmenų, dalyvavę gastrolėse. Jų iniciatyva prancūzo L. Delibo (Delibes) baletas „Kopelija“ buvo pastatytas Augsburgio DP stovykloje ir Bostone.

Kultūrinę popietę Bostono lietuviams kovo 10, sekmadienį, 3 v.p.p., lietuvių klubo III aukšto patalpose rengia lietuvių tautodailės instituto skyrius. Popietė bus pradėta Vytauto Aleksandro Jonyno knygos „Anastazija Tamošaitienė“ suvokimais. Su ta lietuvių ir anglų kalbomis parašyta knyga, atspindinčia dail. A. Tamošaitienės gyvenimą ir kūrybą, iliustruota jos kūrinių, supažindins iš Montrealio atvykusį Birutę Vaitkūnaitę-Nagienę. Antroji popietės dalis bus skirta Lietuvoje 1990 m. vasario 8 d. mirusiai poetei Janinai Degutei. Apie ją ir jos eilėraščius kalbės Zita Krukonienė. Popietę poezijos recitaliu užbaigs čikagietis dailiojo žodžio garsintoja Nijolė Martinaitytė.

istorikas dr. Alfredas Erichas Sennas (Alfred Erich Senn), Wisconsin universiteto Madisone profesorius, 1990 m. gruodžio 14 d. Čikagoje skaitė paskaitą „Dabartinės Lietuvos esminės problemos“, pakviestas Balzeko lietuvių kultūros muziejaus. Paskaitininkas yra sūnus Lietuvos universitete dirbusio šveicaro kalbininko, lyginamosios kalbotyros katedros vadovo dr. Alfredo Senno (1899-1978). Muziejaus „Gintaro“ saleje susirinkusius lietuvius su prof. dr. A. E. Sennu supažindino istorikas dr. Dovydas Fainhaugas, primindamas dvi jo parašytas knygas: „The Emergence of Modern Lithuania“ (Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas 1918-19 m.) ir „Lithuania Awakening“ (Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio veikla). Prof. dr. A. E. Sennui teko dalyvauti pirmajame Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio suvažiavime užsienio korespondento teisėmis, spaudos konferencijose, stebėti Vilniuje apsilankiusį M. Gorbaciova, Lietuvos aukščiausiosios tarybos posėdžius 1990 m. vasarą. Paskaita buvo susieta su tada susidarytais išpužiais, padarytomis išvadomis.

Zigmo Raulinaičio trečią serijos „Lietuvos raiteliai“ knygą „Karaliaus karai“ pernai išleido žurnalas „Karys“. Susipažinimas su šia knyga ir jos autoriumi Niujorko buvo susietas su Lietuvos kariuomenės atkūrimo septyniadesimt antrųjų metų minėjimu Apreiškimo parapijoje 1990 m. lapkričio 18 d. Kariuomenės šventė buvo skirtos iškilmingos pamaldos su klebono kun. J. Pakalniškio, kun. K. Pugevičiaus, kun. L. Andriekaus, OFM, koncelebruotinis Mišiomis. Akademienė dalin didžiojoje parapijos salėje buvo įjungtas Lietuvos generalinio konsulo Aniceto Simičio žodis, teisių dr. Broniaus Nemicko išsami paskaita apie sovietinę Lietuvos okupaciją ir dabartines lietuvių tautos išsilaisvinimo pastangas, koncertinė montrealietės sol. Ginos Čapkauskienės lietuvių liaudies ir kompozitorių dainų programa. Tada žemutinėje parapijos salėje surengtos vaishės buvo susipažinta su 32-jų metų „Kari“ redagavusiu žurnalistu Zigmū Raulinaičiu ir jo knyga „Karaliaus karai“, apimančia karaliaus Mindaugo Lietuvą, nuo jo karūnavimo 1253 m. iki nužudymo 1263 m. Z. Raulinaitis, gerai susipažinęs su senaisiais karais ir istorija, yra daugelio knygų bei straipsnių autorius. Čikagietis poetas Kazys Bradūnas dalijosi jaunystės susitikimų su Z. Raulinaičiu atsiminimais, skaitė eilėraščius apie karalių Mindaugą.

Specialiu vakaru Kauno menininkų namuose paminėtas rašytojo ir vertėjo Viktoro Katiliaus amžiaus aštuoniasdešimtmetis. Sukaktuvininkas, pradžioje studijavęs mediciną, 1942 m. baigė lietuvių literatūros studijas Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakultete. Dirbo mokytoju, bendradarbiaudamas „Pjūvyje“, „Naujojoje romuvėje“, „Dienovidyje“, „Prošvais-tėje“. Jo plunksnai priklausio romanas „Katastrofa“ (1937), apysaka vaikams „Naktis alyvų krūmė“ (1939), literatūrologinis darbas „Vaižganto stiliaus pagrindai“ (1944). Lietuvių kalbon yra išvertęs I. Turgenevo, A. Kronino, L. Feuchtwangerio, M. Gorkio kūrinių, vokiškai rašytų Liudviko Rėzos eilėraščių. Aštuoniasdešimtmėčiui skirtame minėjime V. Katiliaus kūrybą aptarė literatūros tyrinėtojas Leonas Gudaitis ir literatūros kritikė Elena Bukelienė. Programon sukaktuvininko kūrinių ištraukomis įsijungė aktorė Virginija Kochanskytė.

Vytautas Grivickas, Lietuvos operos ir baleto teatro Vilniuje baletmeisteris ir režisierius, gimęs 1925 m. lapkričio 8 d. Beinoravoje prie Šaukėnų, po sunkios ligos mirė Vilniuje 1990 m. lapkričio 22 d. ir buvo palaidotas Antakalnio kapinėse. Velionis nuo 1940 m. lankė teatro baleto studiją, 1947-52 m. mokėsi Maskvos Lunačarskio teatro meno institute. Lietuvos operos ir baleto teatre pradėjęs dirbti šokėju, tapo vyriausiuoju baletmeisteriu ir režisieriumi. Pastatė net šešiolika baletų, kurių sąrašą yra L. Minkas „Don Kichotas“, P. Čaikovskio „Miegančiųjų gražuolė“, A. Adamo „Žizel“, E. Griego „Peer Gynt“, A. Chačaturiano „Spartakas“, J. Strausso „Žydrasis Dunojus“, lietuviški baletai su velionies libretu ir choreografija — Julius Juzeliūno „Ant marių kranto“, Juozo Indros „Audronė“, Eduardo Balsio „Eglė žalčių karalienė“, Justino Bašinsko „Užkeiktieji viloniai“. Operų pastatymuose velionis 1959 m. debiutavo Kauno muzikiniame teatre su B. Gorbulskio „Frank Kruku“. Lietuvos operos ir baleto teatre Vilniuje jis režisavo S. Moniuskio „Halką“, R. Ščedrino „Ne vien tik meilė“, J. Masenetio „Wertheri“, V. Klovos „Ave, vita“, G. Verdzio „Aida“. Vieni paskutiniųjų velionies darbų tapo V. Kuprevičiaus operos vaikams „Žiogas ir skruzdė“ režisūra Kauno muzikiniame teatre. Pedagoginį darbą velionis dirbo M. K. Čiurlionio meno mokykloje, Vilniaus pedagogikame institute ir kultūros mokykloje.

Parodą „Iš lietuvių išieivijos kultūrinio gyvenimo“ 1990 m. vėlyvą rudenį surengė Vilniaus universiteto biblioteka, paskaitinta rašytojo Jurgio Jankaus jai padovanoto unikalaus nuotraukų rinkinio. Parodos lankytojus tuo nuotraukos supažindino su lietuvių išieivijos rašytojais, dvasininkais, dailininkais bei kitais kultūros veikėjais. Didžiausia šios parodos dalis teko rašytojams, nes į Vakarus pasitraukė daugiau kaip pusė lietuvių rašytojų draugijos narių. Apie juos tėvynėje pasilikę lietuviai ilgą laiką neturėjo išsamesnės informacijos. Parodoje jų laukė L. Andriekaus, K. Bradūno, B. Brazdžionio, A. Giedriaus-Giedraičio, A. Landsbergio, A. Vaičiulio, J. Jankaus knygos ir nuotraukos. Iš jų paaikėjo, kad JAV Ročesterio gyvenantis J. Jankus yra parašęs ir išleidęs septynius pasakojimų knygas, keturis romanus, dvi apysakas vaikams. Parodon buvo įjungta ir „Žiburėlyje“ 1942 m. išspausdinta jo apysaka „Vientautų berniukai“, labai naudinga ir atgimstančios Lietuvos vaikams. Nuotraukose parodos lankytojai išvydo J. Jankų šeimos ratelyje, Joaną ir Antaną Vaičiulius su Ona ir Stasiu Bačkiais Lietuvos pasionatinybėje Vasingtone, kun. Leonardą Andriekų, OFM, Antaną Giedrį-Giedraitį, Bernardą Brazdžionį ir kitus. Parodoje buvo išstatytos penkios dail. V. Petravičiaus išieivijoje iliustruotos knygos. Iš jų didžiausio dėmesio susilaukė B. Srugos „Giesmė apie Gediminą“, 1952 m. išleista tik 700 egzempliorių tiražu. Nuotraukoje prie tų knygų — dailininkai V. Petravičius ir A. Dargis parodos atidaryme Toronte. Parodon taipgi įjungti Ročesterio universiteto prof. dr. Antano Klimo kalbotyros darbai, jo nuotraukos su B. Brazdžioniu, Algirdu Titu Antanaičiu bei kitais lietuviams.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9 1/4 %
180-185 d. term. ind.	9 1/4 %
1 metų term. indėlius	9 %
2 metų term. indėlius	9 %
3 metų term. indėlius	9 %
1 metų GIC-met. palūk.	10 %
2 metų GIC-met. palūk.	10 %
3 metų GIC-met. palūk.	10 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	9 1/2 %
RRSP, RRRIF ir OHOSP	9 %
RRSP ir RRRIF-1 m. term. ind.	10 %
RRSP ir RRRIF-2 m. term. ind.	10 %
RRSP ir RRRIF-3 m. term. ind.	10 %
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	8 1/4 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo 12 3/4 %
Sutarties paskolas	nuo 12 3/4 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų 11 3/4 %
2 metų 11 3/4 %	
3 metų 11 3/4 %	
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ir 3 metų 11 1/2 %
Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas sėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kurio turto vertės. Parduodame pinigines pailaidas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 47 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Buvęs Lietuvos valstybinio sporto komiteto pirm. Zigmantas Motiekaitis (kairėje) 1989 m. lapkričio 18 d. Čikagoje už nuopelnus Lietuvos sportui Vytautui Bulotai įteikia medalį

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Lietuvos stipruoliai

Lietuva nuo seno garsėja stipruoliais. Trumpai prisiminkim: mūsų tautietis Juozas Komaras 1924 m. Niujorke iš vieno karto perplėšė šio didmiesčio telefonų knygą. Kazimieras Požela tame pačiame krašte irgi rodė stebuklus, ant krūtinių jam būdavo uždedamas pianinas, kuriuo skambindavo mergina.

Nepaprasta jėga pasižymėjo Antanas Kandrotas, kuris svorio kilnojimo varžybose tais laikais įveikė garsų stipruolį Achilėsą. Jis ant pečių išlaikydavo 20 vyrų, ant krūtinių – 3300 svarų. Dantimis keldavo 4 vyrus, pirštais perplėsdavo pilnas kortų kalades. Tarp stipruolių šio šimtmečio pradžioje garsėjo "Geležinis Samsonas" – Aleksandras Zasas. Jis užsidedavo ant pečių arklių, rodė cirko numerius. Jis taip pat mūsų krašto žmogus.

Skambėjo tada po visą pasaulį mūsų tautiečių vardai ir pavardės: Vladas Janušauskas, Petras Norkus, Romas Delkus, Petras Vitonis, Jonas Ramanauskas ir kt.

Galima būtų prie šių stipruolių priskirti ir stipriausią profesionalą, cirko artistą Dikulį, kuris augo ir gyveno Lietuvoje, o po traumos persikėlė į Maskvą.

Atgaivindama šias puikias stipruolių tradicijas, Lietuva, kaip ir Estija, pradėjo rengti stipruolių konkursus. 1989 m. lapkričio mėnesį Vilniaus sporto rūmuose įvyko pirmasis tarptautinis "Lietuvos galiūno" konkursas pagal tarptautines MARK TEN taisykles. Dalyvavo stipruoliai iš Estijos, Suomijos ir Lietuvos. Konkurso nugalėtoju tapo Klaipėdos jūreivis Raimondas Zenkevičius. Šių varžybų populiarumą rodo skaičiai: varžybas salėje stebėjo daugiau kaip 5.000 žmonių, o per televiziją (rodė du kartus) – apie 1.5 mil. žmonių. Varžybų eigą labai plačiai aprašė Lietuvos spauda ir užsienio korespondentai.

Antrasis galiūnų konkursas įvyko 1990 m. rudenį. Jis turėjo daugiau tautinių tradicinių rungčių, pasiėmė emocionalumą, kovingumą. Nesitikėjo niekas, net varžybų organizatoriai, kad tiek daug žmonių susirinks pasižiūrėti – iš visų Lietuvos kampelių. Lietuvos galiūnai, kurių susirinko net 15, tempė maišų prikrautas vežimas (6 tonas), nešiojo girnapius (smalkiausia svėrė 180 kg), begijo su maišu, kurio svoris – 100 kg, tempė rąstą, nešė ažuolo kamieną, metė į tolį kelmą (24 kg).

Ir pirmojo, ir antrojo konkursų organizavimui labai daug padėjo rėmėjai. Konkursų nugalėtojų laukė įdomios dovanos. Štai pirmajam galiūnui buvo dovanotas... arklys, kuris buvo įvertintas 7 tūkst. rublių, antros vietos laimėtojas gavo jachtą.

Šiemet įkurta Galiūnų federacija. Ji ateityje numato palaikyti glaudžius sportinius ryšius su kitų šalių federacijomis, klubais. Todėl į galiūnų konkursus mes visada kviesime kitų šalių stipruolius, federacijų ar kitų firmų atstovus, kurie domisi tokiais konkursais. Savo ruožtu tikimės gauti informacijos apie panašaus tipo renginius, varžybų taisykles ir t.t.

Bendraukite su Lietuvos galiūnų federacija ir neapsiriks. Tad iki susitikimų stipruolių konkurse "Lietuvos taurė – 91".

K. Klimaitis,
Lietuvos galiūnų federacijos prezidentas

Lietuvos aklių sporto federacijos pranešimas

1991 metų liepos 27 – rugpjūčio 4 d.d. Lietuvoje vyks IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Jų programa įvairi sporto šakų varžybos. Lietuvos aklių sporto federacija kviečia mėgstančius sportuoti akluosius ir silpnaregius užsienio lietuvius dalyvauti lengvosios atletikos, dviračių-tandemų varžybose ir vandens turistų žygyje. Jeigu yra norinčių rungtyniauti šių sporto šakų varžybose, pageidavimus prašome siųsti iki gegužės 1 dienos adresu: Lietuva 232600 Vilnius, Labdarų 7/11, tel. 624866, 624825, 624886, telefax (0122) 221464.

Juozas Dzidolikas,
federacijos prezidentas

1991 m. Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės

41-sios Š.A. lietuvių sporto žaidynės įvyks 1991 m. balandžio 13-14 d.d. Čikagoje. Žaidynių programoje – 1991 m. SALFAS-gos krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, kėglavimo, raketbolo, stalo teniso ir šachmatų pirmenybės.

Krepšinio pirmenybės numatoma praversti vyrų A. vyrų B. jaunių A. jaunių B. jaunių C. jaunių D ir moterų klase.

Tinklinio pirmenybės planuojamos vykdyti vyrų, moterų, mergaičių A ir mergaičių B klase.

Krepšinio vyrų A klase sudaro iškilesnės komandos, atrinktos SALFAS-gos krepšinio komiteto. Likusios komandos žaidžia B klase, kur gali dalyvauti ir vyrų A klase komandos turinčių klubų antrosios komandos. Krepšinio ir tinklinio pirmenybės vyks Čikagos LSK "Neris".

Ledo ritulio pirmenybės vyks tik vyrų klase. Jas vykdo Čikagos LLRK "Gintaras".

Kėglavimo, raketbolo, stalo teniso ir šachmatų pirmenybių programos bus nustatytos vėliau. Šių šakų pirmenybės vyks atitinkamų šakų SALFAS-gos komitetų per savo narius bei įgaliotinius Čikagoje. Preliminarinė registracija iki 1991 m. vasario 28 d. pas žaidynių koordinatorių Zigmą Žiupsnį: 4501 West 100th St., Oak Lawn, IL. 60453, tel. (708) 425-3379.

SALFAS-gos centro valdyba

Mirė Lietuvos sportinio gyvenimo pradininkas

1991 m. vasario 7 d. Čikagoje, eidamas 93-sius metus, mirė buvęs Lietuvos sportinio gyvenimo pradininkas Vytautas Bulota. Jis buvo vienas iš Lietuvos sporto lygos steigėjų ir 1927-28 m. jos vicepirmininku, taip pat ir Lietuvos fizinio lavinimo sąjungos (LFLS) pirmininku; 1928 m. nepriklausomos Lietuvos sportininkų, dalyvavusių Amsterdame vykusiame olimpiadoje, vadovas.

Vytautas Bulota iš profesijos teisininkas. Gimnaziją baigė Taline. Teises mokslus studijavo Karaliaučiaus ir Lietuvos universitetuose. Įvairiose vietovėse ėjo teismo prokuroro ir apeliacinio rūmų prokuroro pareigas. Pasitraukęs į Vakarų, 1949 m. ėjo International Refugee organization 918 regiono juriskonsulo pareigas.

Vytautas Bulota kartu su Stepu Garbačiausku, dr. Sliziu, Viktoru Dineika, Bagdonavičiumi 1919 m. dalyvavo pirmajame Lietuvos sporto sąjūdžio susirinkime, kuris ir yra laikomas Lietuvos sportinio gyvenimo užuomazga. Sig. K.

Kanados lietuvių mergaičių krepšinio rinktinės komanda keliauja į Lietuvą! Rengiamis planai vykti į Pasaulio lietuvių sporto šventę šia 1991 m. vasarą. Mergaitės, norinčios žaisti krepšinį, prašomos skambinti Rasai Malinauskaitei namų tel. (416) 844-7694, darbo (416) 445-5702 arba Onai Stanevičiūtei tel. (416) 627-0624. Treniruotės prasidės šaušo mėnesį.

Ateitininkų žinios

Studentų ateitininkų sąjungos centro valdyba Toronto. Studentų ateitininkų suvažiavime vasario 2-3 d.d. Dainavos stovyklavietėje buvo renkama SAS centro valdyba. Į naująją valdybą išrinkti Toronto draugovės studentai. Savo pirmajame posėdyje pasiskirstyta pareigomis: pirm. D. Grajauskaitė, vicepirm. I. Čuplinskaitė, išd. R. Prakapas, sekr. L. Mockutė. Linkėtina naujai SAS valdybai viningai ir ištermingai dirbti, kad ateitininkai idealai bei principai išliktų ir būtų perduoti sekančioms kartoms. O.G.

Skautų veikla

• Į tradicinę Kaziuko mugę kovo 3 d. renkames pilnoje uniformoje. Nuo 6.30 v.r. paviljonų įrengimas. Atidarymas 9.45 v.r.

Tuntininkai

• KLB Toronto apylinkės valdyba skautų stovyklavietei "Romuva" paskyrė \$500 auką. "Romuvos" valdyba nuosirdžiai dėkoja.

Aukos Lietuvos skautams

A.a. EDVARDO PUNKRIO atminimui, atsiuriantiems skautams Lietuvoje parenti aukojų: \$50 – S. Kuzmas; \$40 – D. Barzdžiūtė; \$30 – P. A. Rasučiai; \$25 – R. G. Paulioniai, R. Slapšienė ir G. Šimkienė, A. M. Bumbuliai; \$20 – J. ir B. S. Cepas, L. D. Garbaliuskai, A. Mickevičius, F. Mockus, V. V. Paskai, L. V. Sendžikai, R. Sriubiškis, T. B. Stanuliai, P. R. Stauskai, M. A. Vaišvila; \$17 – U. Paliulis.

\$10 – G. Baltaduonis, K. J. Batūra, B. Beresnevičienė, P. Butėnas, B. Galinienė, V. Gudaitis, J. Janušas, J. Karasiejus, D. A. Keršiai, L. Keršytė, O. Kirvaitienė, V. J. Laurinavičiai, J. I. Mickevičius, V. Morkūnas, R. E. Namikai, I. Paškauskas, P. Saplienė, B. J. Sriubiškiai, V. Stukas, A. Sungailienė, G. Tarvydienė, V. Turūta, S. V. Vaitkai; \$5 – J. Bartnikas, V. Karnilavičius, D. V. Karosai, D. Klilingaitienė, J. Krasauskas, P. D. Petrauskai, G. Preikšaitienė, S. Kuznickas; \$4 – A. Saplys; \$2 – K. Bartnikienė. Skes.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
9 1/4 % už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 12 3/4 %
9 1/4 % už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
9 % už 1 m. term. indėlius	1 metų 11 3/4 %
9 % už 2 m. term. indėlius	2 metų 11 3/4 %
9 % už 3 m. term. indėlius	3 metų 11 3/4 %
9 1/2 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	(fixed rate)
10 % už 1 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
10 % už 2 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 11 1/2 %
10 % už 3 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)
8 3/4 % už RRSP ir RRRIF ind. (variable rate)	Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.
10 % už RRSP ir RRRIF 1 m. term. ind.	
10 % už RRSP ir RRRIF 2 m. term. ind.	
10 % už RRSP ir RRRIF 3 m. term. ind.	
8 1/4 % už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
8 1/4 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6 1/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

AKTYVAI virš 83 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių pailaidos, kelionės čekiai (American Express).

Kredito kortelė su PARAMOS vardu

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija):
416-773-3779 FAX 1-416-836-1029
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

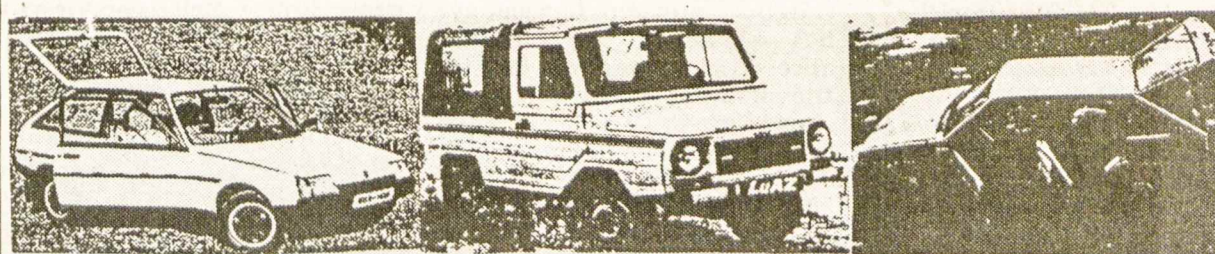
KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

JŪS GALITE PAGELBĖTI!

Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:
Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA – 5 greičių
\$5,944 kanadiškais

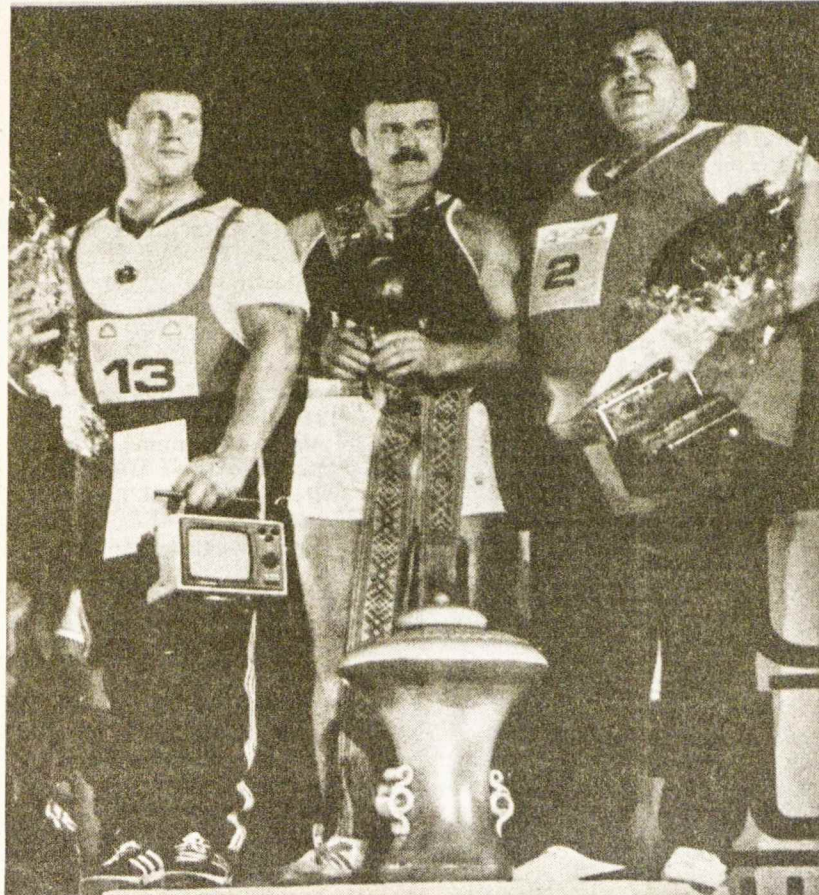
LUAZ JEEP 4x4
\$6,996 kanadiškais

SAMARA 1.5-5 greičių
\$9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADA CANADA INC

1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

Lietuvos stipruoliai iš kairės: Kestutis Čenkus, jaučias verčiantis stipruolis; Raimondas Zenkevičius, klaipėdiškas jūrininkas, 1989 m. laimėjęs stipriausio Lietuvos žmogaus titulą; Arūnas Vitkevičius, 1990 m. pavasari tapęs Lietuvos jėgos tikrovės čempionu

PRANEŠIMAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir
LABDAROS FONDO narių
metinis - visuotinis susirinkimas

yra šaukiamas 1991 m. kovo 17, sekmadienį,
1.30 v.p.p., Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje,
1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. Dalyvaujančių regist-
racija prasideda 12.30 v.p.p.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas: a. susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b. mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. 1990 m. susirinkimo protokolo skaitymas
4. Valdybos pranešimai: a. pirmininko, b. iždininko, c. slaugos namų komiteto, d. statybos ir remonto, e. visuomeninės veiklos, f. švietimo fondo
5. Revizijos komisijos pranešimas
6. Revizoriaus (auditor) pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. 1990 m. apskaitų tvirtinimas
9. 1991 m. samatos tvirtinimas
10. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas
11. Valdymo organų rinkimai: valdybos (5 nariai), b. revizijos komisijos (1 narys)
12. Einamieji reikalai
13. Susirinkimo uždarymas

Šiais metais į Lietuvių namų valdybą bus renkami penki nariai, o į revizijos komisiją vienas narys. Valdybos kadenciją baigė: V. Dauginis, dr. G. Ginčauskaitė, V. Kulnys, E. Pamaitaitis ir B. Savickas. Revizijos komisijoje kadenciją baigė H. Sukauskas.

Lietuvių namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-tės raštišką sutikimą. Šiam reikalui yra paruošti specialūs blankai, kuriuos nariai gali gauti LN raštiniuose arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-čių siūlytojai (nemažiau kaip du nariai), pasirašytų nominacijos blanką ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintys perleisti balso teisę kitam asmeniui, privalo laikytis korporacijų įstatymo (Corporation Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtintus jų parašus notariu (Notary Public), pristatyti į LN raštine ne vėliau 1991 m. kovo 15 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebus pripažinti teisėtais. Įgaliojimų blankus galima gauti LN raštiniuose.

Toronto Lietuvių namų valdyba

Toronto jaunučiai ateitininkai su globėjais prie savo iškepto raguolio. Pirmoje eilėje iš kairės: V. Barakauskaitė, E. Bušinskaitė, V. Barakauskaitė, L. Tamulaitytė, St. Kuliavas, V. Petrauskaitė, globėjos – R. Sakalaite-Jonaitienė ir B. Barakauskienė. Nuotr. J. Bušinskienės

TORONTO

Toronto universiteto lietuvių studentų klubas po kelerių metų buvo atgaivintas prieš Vasario 16-ją. Pirmame susirinkime dalyvavo 14 studentų. Susirinkimo tikslas – suorganizuoti Vasario 16 progą mažą parodėlę, painformuoti universiteto bendruomenę apie praėjusius įvykius Lietuvoje ir rinkti parašus, raginančius Kanados valdžią oficialiai pripažinti Lietuvos demokratiškai išrinktą vyriausybę. Paroda įvyko vasario 15 d. Sidney Smith prieangyje nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p. Per tą laiką rodėme vaizdajuostes apie praėjusius įvykius Pabaltijo kraštuose, turėjome plakata vaizduojantį Lietuvą nuo 1236 iki 1991 metų. Pardavinėjome lietuviškus "SOS" segtukus. Visus vaishinome lietuviškais skanumynais – baravykais, voveruškėmis ir aguoniniais pyragais. Surinkome apie 300 parašų! Buvo pastebėta – nors daugelis pasirašė, bet buvo nemažai tokių, kurie nebuvo girdėję apie Lietuvą ir kas ten vyksta. Kiti aiškino, kad nenori, jog Sov. Sąjunga subyrėtų, dar kiti lygino Kvebeko provinciją su Lietuvos kraštu. Tokiems mes aiškinome, kodėl jie klysta. Dalinome spalvotus lankstinukus apie Lietuvą. Buvo City TV televizija, kalbėjosi su studentais ir filmavo, kai rin-

kome parašus. Nors ir buvo pastutinė mokslo diena prieš atostogas, labai gerai pasisekė. Nuosirdi padėka p. Sondienai už baravykus ir J. Pacevičienei už aguoninius pyragus. Jei turite kokių klausimų, pasiūlymų ar pareiškimų prašome kreiptis pas D. Ross tel. 763-4780 arba R. Sakutę tel. 233-4878. R.S.

Ariana Rastauskaitė iš Buenos Aires, VII-jo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengimo komiteto pirmininkė, vasario 15-21 d.d lankėsi Toronte, dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės šventės iškilmėse, susitiko ir tarėsi su Lietuvių Bendruomenės veikėjais, aplankė "Tėviškes žiburių" redakciją, paprašydama informuoti visuomenę lietuvių jaunimo kongreso reikalais. Kongresas vyks šių metų pabaigoje ir kitų pradžioje.

A. Rastauskaitė tarėsi su D. Kalendraitė ir V. Krausaitė dėl kongreso studijų dienų ir meno parodos Urugvajuje, PLJS valdybos pirm. A. Sapliu ir ižd. A. Pabedinsku – finansiniais reikalais ir "Gintaro" vadovais Rita ir Juozu Karasiejais – apie gintaričių išvyką į kongresą. Dar susitiko su PLB valdybos vicepirm. G. Petrauskiene ir KLB valdybos pirm. J. Kristolaičiu, M. Balaišyte, informuojančia apie kongresą.

Prieš tai pirmininkė lankėsi Europoje ir ten įvairiose kolonijose supažindino lietuvių jaunimą su kongreso organizacija, programa ir rengimo eiga. Vasario 22 d. išvyko į Mičiganą susitikti su kongreso tautos komiteto pirmininku Vyt. Kamantu. M.B.

Šiuo metu Toronte yra rodomas naujas filmas "Once Around", kuriame garsusis aktorius Ri-

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video. KODĖL MOKĖTI DAUGIAU! Skambinkite tel. 244-1822.

GERAS PIRKINYS

Arti Toronto Lietuvių namų, Alhambra g-vėję parduodamas naujai gražiai atremontuotas 10 kamb. namas. Nauja centrinė oro šildymo ir šaldymo sistema. Modernios vonios ir virtuvės. Dvigubas garažas. Namą galima tuojau užimti. Dėmesio vertas pirkinys.

Stasys Jokubaitis

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
Tel. 535-2331 arba 537-2869

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška ir išsami
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

AUDRA
travel
CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1991 metais!

Siūlomos išvykimo datos
su Skandinavų bendrove

SAS(SK) ir FINNAIR (AY) iš bet kurio Š. Amerikos
miesto per Rygą į Lietuvą ir atgal.
Grįžimo datos už 2 ar 3 savaitę.

1. Gegužės 10
 2. Gegužės 17
 3. Gegužės 31
 4. Birželio 14
 5. Liepos 5
 6. Liepos 19
 7. R. ...
- Nuolaidos tik vasario mėnesį. Pinigų perdavimas – tik 5% nuo tūkstančio. Iki \$100 nuolaida kelionėms į Lietuvą. Smulkesnių nuolaidų teiraukitės mūsų įstaigoje dabar. Skubėkite! (tax).

1. žinių ...avian Airline SAS (SK)
2. Finnair (AY)

Keliautojų į Lietuvą dėmesiai!

Užskaitomas pernai metų patarnavimo mokestis šių metų kelionėms. Keliaujant su SAS oro linija Torontas-Kopenhaga-Ryga – atgal, nakvynė Kopenhagoje mūsų klientams yra nemokama. Siūlome pigius skridimus į Vieną (Austriją) ir Amsterdamą (Olandiją) šių metų vasarą. Kaina – nuo \$750 (kan.). Smulkesnės informacijos teiraukitės "Audra Travel" biure.

2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS

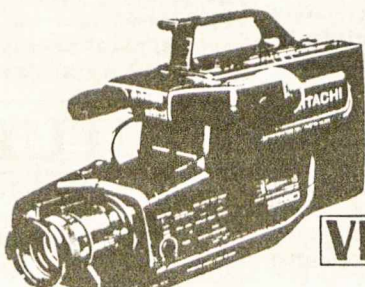
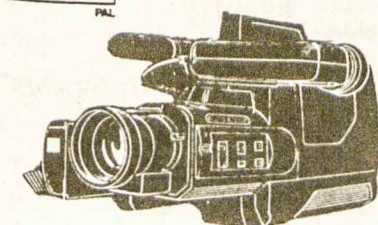
We specialize in 110/220 Volt Multisystems

TAX FREE EXPORT CENTRE

Panasonic

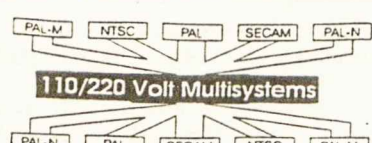
HITACHI

VHS

M7 & M9 220 VOLTS

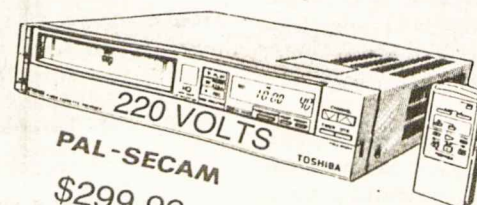
VIDEO CAMERA/RECORDER

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

\$79.99
Dvikasetinis magnetofonas ir
SW MW FM radijas

220 VOLTS
PAL-SECAM
\$299.99

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

(įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

(24 valandas)

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

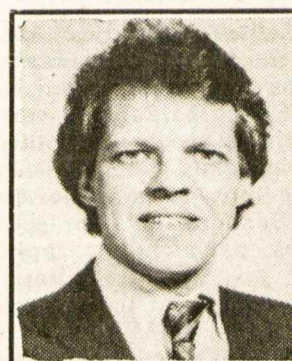
3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

(įstaigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3

Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER

INSURANCE
BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniai – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

